

DRAUGAS

PERIODICALS
February 23
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS – FRIDAY, VASARIO – FEBRUARY 23, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02/22/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.38
Kaina 50 c.

Savivaldybės neketina atsiimti ieškinių vyriausybei

Vilnius, vasario 22 d. (BNS) — Lietuvos savivaldybės kol kas nežada atsiimti ieškinių iš teismo, kuriais prašoma atlyginti centrinės valdžios padarytą žalą.

Kaip žinia, praėjusią savaitę vyriausybė pasiūlė pripažinti valstybės vidaus skola savivaldybės biudžetams 1997-2000 metais neperduotą biudžeto lėšų dalį — daugiau nei 333 mln. litų. Vyriausybės posėdyje buvo pritarta įstatymo projektui dėl savivaldybių biudžetams neperduotų biudžeto lėšų dalies pripažinimo valstybės vidaus skola bei pritarta šios skolos padengimo tvarkai.

Pagal projektą, valstybės vidaus skola nustatoma iki 333 mln. 719,000 litų. Šios sumos dengimui šiais metais siūloma paskirti iki 18 mln. 27,000 litų, 2002 m. — iki 157 mln. 846,000 litų ir 2003 m. — iki 157 mln. 846,000 litų (pagal priedėlį).

Kaip ketvirtadienį žurnalistas sakė Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) prezidentas, Ignalinos meras Bronis Ropė, vyriausybė tik dainai įvykdė savo pažadą, vidaus skola siūlo pripažinti tik beveik 334 mln. litų iš LSA reikalaujant 586 mln. litų. Anot B. Ropės, kol kas galutinai neaišku, ar vyriausybės pasiūlyta suma bus užskaityta kaip

vidaus skola, nes tokį vyriausybės sprendimą įstatymu turi patvirtinti Seimas.

„LSA nusprendė klausimą, ar atsiimti Lietuvos savivaldybių ieškinius iš teismo svarstyti tik po to, kai Seimas patvirtins vyriausybės sprendimą. Mes bijome, kad vyriausybė mus apgaus, Seimas nepatvirtins šio įstatymo ir viskas tuo pasibaigs“, sakė B. Ropė.

Jei Seimas ir priimtų įstatymą dėl beveik 334 mln. litų pripažinimo valstybės skola, LSA ketina svarstyti, ar teismo keliu bandyti išsireikauti likusią sumą.

Diskusijos dėl tarpusavio įsiskolinimų tarp vyriausybės ir Lietuvos savivaldybių kilo po to, kai vyriausybė pareiškė, jog Vilniaus miesto savivaldybė nuo 1994 metų nemokė fizinių asmenų pajamų mokesčio, ir savivaldybės įsiskolinimas jau viršijo 94 mln. litų, o visos kitos savivaldybės kartu paėmus valstybei skolingos 22,5 mln. litų.

Tuo tarpu Lietuvos savivaldybės vyriausybę apkaltino vis naujų uždavinių priskyrimu savivaldybėms, kurių vykdymui vyriausybė neskyrė pinigų. Praėjusių metų rugpjūtį 39 iš 60-ties Lietuvos savivaldybių kreipėsi į teismą, prašydamos atlyginti centrinės valdžios padarytą žalą.

„Mažeikių nafta“ pernai patyrė milijonus nuostolių

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) — Išankstiniais vertinimais, „Mažeikių nafta“ pernai patyrė 179 milijonus 59,000 litų nuostolių pagal JAV visuotinai pripažintus apskaitos principus (US GAAP). Šią žinią ketvirtadienį „Mažeikių naftos“ bendrovė pranešė Nacionalinei vertybinių popierių biržai.

Niekas nenori pirkti Lietuvos paviljono Vokietijoje

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) — Lietuvos paviljono pasaulinėje parodoje „Expo 2000“ (Hanoveris) varžytinės neįvyko. Iki trečiadienio darbo dienos pabaigos nebuvo užregistruvęs nė vienas varžytinių dalyvis.

Kaip informavo Valstybės turto fondo atstovė spaudai, paviljonui parduoti balandžio mėnesį bus skelbiamos naujos varžytinės.

„Yra besidomincijų potencialų pirkėjų, tačiau jie, pagal nustatytas aukciono taisykles, nespėjo pateikti dokumentų“, sakė atstovė spaudai.

Kiek daugiau nei 1,000 kvadratinį metrų Hanoverio esančio paviljono pradinė pardavimo kaina — 100,000 litų. Paviljono balansinė vertė — 10,14 mln. litų. Todėl, net įskaitant nusidėvėjimą, tikroji kaina yra gerokai didesnė už patvirtintą minimalią. Tačiau ji statant, nebuvo sumokėti maitai už įvežtas statybines medžiagas, nebuvo mokami ir kiti su statybomis susiję mokesčiai.

Pardavimo sąlygos numato, kad pirkėjas įsipareigoja sumokėti visus su paviljono įvežimu, buvimu ir pardavimu bei jo statyba susijusius mokesčius.

Pagal tuos apskaitos principus bendrovės 1999 metų patikrintas finansinis rezultatas buvo 158,9 mln. Lt nuostolio. Pagal Lietuvoje galiojančius apskaitos principus 2000 m. nuostolis siekė 130,9 milijono litų.

Lietuvos apskaitos principai ir JAV taisyklės skirtingai vertina atsikvėpimo turto straipsnius. Kol kas „Mažeikių naftos“ atstovai neskelbia, koks 2000 m. nuostolis yra pagal Lietuvos svetus.

Anksčiau skelbta, kad pagal Lietuvos apskaitos principus „Mažeikių naftos“ susivienijimas pernai sausio-rugsėjo mėnesiais patyrė 87 mln. 229,500 litų grynojo nuostolio, pagal US GAAP principus — 89,5 mln. litų grynojo nuostolio. Pagal Lietuvos apskaitos principus „Mažeikių nafta“ pernai pirmąjį pusmetį patyrė 36,3 mln. litų nuostolį, pagal US GAAP principus — 42,6 mln. Lt.

Nuo 1999 m. rudens „Mažeikių nafta“ valdo JAV verslovė „Williams International“, kuriai priklauso 33 proc. bendrovės akcijų. Lietuvos vyriausybei priklauso apie 60 proc. susivienijimo akcijų.

JAV energetikos bendrovės „Williams“ tarptautinis padalinys „Williams International“ jau skelbė, kad dėl veiklos, susijusios su „Mažeikių nafta“ (turint galvą ir „Williams Lietuva“ veiklą), pernai patyrė 6 mln. dolerių nuostolį.

* **Marijampolėje susirin-ke didžiausi bendrovės „Marijampolės pieno konservai“ kreditoriai.** Valstybės turto fondo, Žemės ūkio ministerijos, vyriausybės atstovai dar kartą patvirtino, kad apie 106 mln. litų skolų turinčiai bendrovei reikia paskelbti bankrotą. (Elta)

Vasario 21 dieną Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bakcis įšventinimo į kardinolus ceremonijoje gavo popiežiaus Jono Pauliaus II palaiminimą ir purpurinę kardinolo kepuraitę. EPA-Elta nuotr.

Naujamam Lietuvos kardinolui įteiktas kardinolo žiedas

Roma, vasario 22 d. (Elta) — Popiežius Jonas Paulius II kartu su 44 įšventintais naujais kardinolais vasario 22-ąją — Apaštalo Šv. Petro Sosto dieną — Vatikano Šv. Petro aikštėje aukėjo iškilmingas giedotines šv. Mišias.

Mišių metu Jo Eminencijai Vilniaus arkivyskupui metropolitui Audriui Juozui Bakčiui, kaip ir kitiems 43 įšventintiems kardinolams, buvo įteiktas dar vienas kardinolo ženklas — žiedas.

Įteikimo ceremonija prasidėjo kardinolams susėdus prie Šv. Petro aikštėje įrengto altoriaus. Vieną po kito palydovai juos vedė prie popiežiaus Jono Pauliaus II. Priklaupe priešais Šventąjį Tėvą, sukalbėję maldą, naujieji kardinolai ištiesdavo dešinę ranką priimti insigniją — kardinolo žiedą.

Šv. Mišių skaitinius ir visuotinę maldą skaitė pasauliečiai šešiomis skirtingomis kalbomis. Giedojo berniukų ir vyrų chorai.

Lietuvoje bus privalomas vairuotojų draudimas

Vilnius, vasario 22 d. (BNS) — Vyriausybės Strateginio planavimo komiteto posėdyje ketvirtadienį nutarta dar šiuo metų pirmąjį pusmetį siūlyti Seimui priimti Transpporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą.

Kaip pranešė vyriausybės spaudos tarnyba, priėmus įvairius papildomus teisės aktus, privalomas transporto priemonių savininkų civilinės atsakomybės draudimas įsigaliotų nuo 2002 metų.

Šiuo metu savanoriškai civilinės atsakomybės draudimu draudžiasi apie 23 proc. vairuotojų, o „Lietuvos draudimo“ atlikta visuomenės apklausa rodo, jog privalomuoju draudimu ketina draustis net 83 proc. asmenų.

Strateginio planavimo komiteto posėdyje buvo pažymėta, kad Lietuva liko vienintelė valstybė Europoje, kurioje nėra privalomojo draudimo. Pasak pranešimo, didėjančio transporto priemonių skaičiui ir avaringumui, privalomojo draudimo įvedimas apsaugotų

Nors Romoje ir truko saulės, dosniai švietusios trečiadienį per Konsistorijos pradžią, oras buvo neblogas, ir į popiežiaus kartu su naujaisiais kardinolais koncelebruojamas šv. Mišias Šv. Petro aikštėje atėjo daug žmonių. Pasibaigus iškilmėms, popiežius Jonas

Meningokokinės infekcijos protrūkio Lietuvoje nėra

Vilnius, vasario 22 d. (BNS) — Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) pareiškė, kad Lietuvoje nėra meningokokinės infekcijos epidemijos ar protrūkio.

SAM užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centro duomenimis, šiais metais Lietuvoje užregistruoti 8 meningokokinės infekcijos atvejai, nuo šios ligos mirė 4 žmonės. Nuo šios ligos mirė 7 mėnesių kūdikis, du pusantrų metų amžiaus vaikai bei 41-erių metų moteris.

Vilniaus visuomenės sveikatos centro gydytojai atliko epidemiologinį tyrimą ir nustatė,

Paulius II automobiliu apvažiuo aplink aikštę, laimindamas visus susirinkusius.

Naujosius kardinolus aikštėje sveikino į Romą atlydėjusios jų valstybių delegacijos, kiti tikintieji.

Vasario 23 d. popiežius Jonas Paulius II bendroje audiencijoje priims naujosius kardinolus į Romą atlydėjusius maldininkus.

kad visi mirties atvejai tarpusavyje nesusiję, todėl negalima šių pavienių ligos atvejų vadinti epidemija ar protrūkiu.

Kaip pranešė SAM, kol kas tik vienas mirusiam vaikui pavyko nustatyti meningokokų tipą: mirtį sukėlė B tipo meningokokas, kuris yra labiausiai paplitęs Lietuvoje. Tačiau negalima atmesti ir kitų tipų meningokokų paplitimo galimybės, nes mirties atvejai nėra tarpusavyje susiję.

Pastaraisiais metais Lietuvoje registruojama 60-100 suaugusiųjų su meningokokine infekcija, iš kurių miršta apie 10 proc. Susirgimų padaugėja žiemos pabaigoje — pavasario pradžioje. 1997 m. Lietuvoje sirgo 92 žmonės (mirė 8), 1998 m. — 61 (mirė 6), 1999 m. — 75 (mirė 5), 2000 m. — 67 (mirė 8).

Kaip teigiama SAM pranešime, Lietuvoje sergamumas meningokokinėmis infekcijomis nėra didesnis, nei Europos valstybėse ir tik daliai sergančiųjų meningokokine infekcija, išsivysto žaibiška liga — meningokokinis sepsis.

1999 m. Danijoje užregistruoti 187 meningokokinės infekcijos atvejai, Norvegijoje — 79, Švedijoje — 57, Suomijoje — 57 atvejai.

SAM pavadė visuomenės sveikatos įstaigų vadovams nedelsiant pranešti apie kiekvieną nustatytą ar įtariamą mirties nuo užkrečiamųjų ligų atvejį bei apie kiekvieną nustatytą ar įtariamą susirgimą meningokokine infekcija atveju.

* **Čekus domina Lietuvos transporto rinką.** Čekijos bendrovės „Karosa“ gamina autobusus siūloma surinkinėti Kaune. Autobusų kaina lietuviams būtų ketvirtadaliu mažesnė nei pagamintų Čekijoje. (Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* **Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas** ragina sparčiau sudaryti Lietuvos informacinės visuomenės plėtros planą. „Šiai sričiai Lietuvoje jau išleista apie 1,5 mlrd. litų ir ligi šiol nematyti jokių rezultatų“, sakė jis. Anot A. Paulausko, šiuo metu Lietuvoje veikia beveik 100 įvairių valstybinių registrų, 12 informacinių tinklų, kai tuo tarpu ir registrai, ir informaciniai tinklai galėtų būti sutraukti į vieningas sistemas. Pasak jo, dėl to, kad iki šiol nėra sukurta derama mutinės informacinė sistema, valstybė kasmet praranda iki 2 mlrd. litų. Be to, dėl tos pačios sistemos nebuvimo kuriama daugybė nereikalingų kliūčių verslui. (BNS)

* **Sveikatos apsaugos ministerijos** Visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba parengė kempiniges užkardymo veiksmų planą, kuriame Visuomenės sveikatos centrai įpareigoti reikauti, kad kiekviena maisto produktų prekių vienetą, į kurių sudėtį įeina jautiena, turėtų sveikatos ir veterinarijos pažymėjimą, tiekejo deklaraciją su nurodytais prekių kodais ir žymą, kad prekės gamybai panaudotos žaliavos nebuvo užkrėstos galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) sukėlėju. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos įpareigotos registruoti neurologinius susirgimus, panašius į spongiforminę encefalopatiją ir ją įtarus, siūsti skubius pranešimus visuomenės sveikatos centrams. (BNS)

* **Prarastą kėdę prokuroras įvertino 150,000 litų.** Buvęs generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia prašo teismo pripažinti neteisėtą jo atleidimą iš pareigų ir išmokėti 12 mėn. išeitinę kompensaciją. K. Pėdnyčia iš generalinio prokuroro pareigų buvo atleistas pernai gruodį, kai Seimas priėmė Prokuratūros įstatymo pataisą, numatantias generallinio prokuroro skyrimo tvarką. Jam buvo sumokėta 3 vidutinių atlyginimų dydžio (daugiau kaip 38,000 litų) kompensacija. (Elta)

* **Opozicijos vadas nori turėti „svitą“.** Socialdemokratinės koalicijos frakcijos seniūnas Vytenis Andriukaitis pateikė Valstybės tarnybos įstatymo pataisą, kuria būtų teisiskai įkurta frakcijos seniūno patarėjo pareigybė. Seimo biudžetui tai papildomai kainuotų 300,000 litų per metus. (Elta)

* **Garsus vardas — nemo-kamų pramogų raktas.** Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Rimas Kurtinaitis jaučiasi labiau olimpinis čempionas nei aukštas valdininkas. Kai kuriuos Lietuvos politikus papiktino tai, jog R. Kurtinaitis nemokamai lankosi Vilniuje esančiame prabangiam sporto ir sveikatingumo centre „Olympic Gym“. Metinis bilietas ten kainuoja beveik 3,000 litų. (Elta)

* **„Švyturiai“ bei „Utenos alui“ susijungus į vieną juridinį vienetą, bus sukurta didžiausia Lietuvos istorijoje alaus gamybos bendrovė.** Praėjusiais metais šios įmonės kartu užėmė beveik 45 proc. alaus rinkos. (Elta)

* **Policijos departamentas ketvirtadienį oficialiai** pripažino net nepradėjus kai kurių 1991 m. sausio 13-sios šamokslininkų paieškos, tačiau aiškina negavęs paieškos paskelbimui reikalingų teisiinių dokumentų. Tuo tarpu konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis pareiškė dėl šio skandalingo fakto „nesistebėti“, nes, jo teigimu, „Vidaus reikalų ministerija per dešimt metų buvo ir liko labiausiai sovietinė“. Šią savaitę dienraštis „Respublika“ pranešė, jog VRM Internet'o svetainėje paieškos skyrelyje patikrinus ieškomų asmenų duomenis, paaiškėjo, kad policija ieško tik kaltinamojo Sausio 13-sios byloje Algimanto Nau-džiūno. Tuo tarpu paieška nedavė duomenų apie dar kelio kitos kaltinamųjų paiešką.

* **Atsistatydinęs Seimo pirmininko Artūro Paulausko** patarėjas ekonomikos ir privatizavimo klausimams Rolandas Zujevas gali sugrįžti dirbti į Seimą. Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis patvirtino, jog svarstoma, kaip R. Zujevas galima būtų įdarbinti frakcijoje. R. Zujevas atsistatydino vasario pradžioje, nes su Lietuvos delegacija dalyvavo prieštarigin vertinamame dabar jau atsistatydinusio ūkio ministro Eugenijaus Maldeikio vizite į Maskvą. Iki šiol ant buvusio R. Zujevo kabineto Seime kab lentelė su jo pavarde. Be to, jis liko dirbti „Lietuvos geležinkelių“ valdyboje. (BNS)

* **Baltijos jūra — iprito bala.** Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, Baltijos jūroje, nedideliame gylyje, buvo paskandinti įspūdingi hitlerinės Vokietijos kovinių nuodugų medžiagų klotai. Rusijos mokslininkai dėl to skelbia pavojų. Jų kolegės lietuviai padėties nedramatizuoja. (Elta)

* **Kauno pašto telekomunikacijų ir informatikos** muziejiaus teritorijoje rasta nepakartojama XVI amžiaus pabaigos krosnis bronzai lydyti. Pasak archeologų, iki šiol Rytų Europoje šio laikotarpio ir tokio tipo krosnių nebuvo pavykę aptikti. (Elta)

* **Specialiuju tyrimu tarnybos Kauno apygardos** pareigūnai sulaukė Kauno miesto vyriausiojo policijos komisariato tardymo valdybos vyresnįjį tardytoją Nerijų Stankevičių, kuris paėmė iš vienos kaunietės 1,000 Lt kyšį. (Elta)

* **I „naminukės“ deginės, šovinių bei sprogmenų** skandalo sukūrį pateko 34 metų Lietuvos tautininkų sąjungos Šiaulių skyriaus pirmininko pavaduotojas Antanas Satkauskas. Pas tautininką tapusį buvusį „murminką“ rastos šovinių ir sprogmenų atsargos. Prieš keletą metų A. Satkauskas priklausė nelegaliai Mindaugo Murzės Nacionaliosios socialinės vienybės partijai. (Elta)

KALENDORIUS

Vasario 23 d.: Butvilė, Gantautas, Polikarpas, Romana, Roma, Seiverinas, Siga.

Vasario 24 d.: Demetrija, Gedmantas, Goda, Mirgaudas, Motiejus (Matas), Zieduna.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LIETUVOS FUTBOLININKAI KIPRO TAURĖS TURNYRE

Lietuvos futbolo rinktinės, kuri dalyvaus tradiciniame penktajame Kipro futbolo federacijos taurės turnyre, vyriausiasis treneris Benjaminas Zelkevičius trečiadienį, vasario 21 d. pareiškė, kad šiomis varžybomis „beveik nuo balto lapo“ pradeda kurti naują komandą ir pirmiausia iš auklėtinių tikisi kovingo žaidimo.

Vasario 26 dieną mūsiškiai žais su Kipru, o vasario 28 d. — su Ukraina arba Rumunija.

„Kokie bus rezultatai — negaliu pasakyti. Pirmiausia reikia suburti vieną kolektyvą, kad visi žaidėjai maksimaliai atiduotų jėgas, — teigė treneris. — Po nesėkmingų rungtynių pasaulio čempionato atrankos varžybose mums reikia atgauti pasitikėjimą“.

Treneris kvietė į Kiprą visus geriausias rinktinės kandidatus, tačiau keli negalės atvykti. Vartininkui Gintarui Staučiui teks žaisti atidėtas antrosios Bundeslygos rungtynes; Orestas Butkus gavo traumą, o Deividas Šemberas ką tik išsigydyd po traumos ir negali žaisti visa jėga.

Iš Vilniaus į Kiprą vyks tik keli žaidėjai ir funkcionieriai, o kiti futbolininkai susirinks iš savo klubų.

Atsakydamas į klausimą, ko tikisi iš būsimųjų varžovų, B. Zelkevičius teigė, jog dabartinė Lietuvos rinktinė negali skirstyti varžovų į stipresnius ar silpnesnius. „Manau, kad Kiprui tikrai atstovaus visi geriausi žaidėjai, Ukrainos rinktinės treneris Valerijus Lobanovskis taip pat labai rimtai vertina turnyrą kaip pasirengimą lemiamoms pasaulio čempionato atrankos kovoms“, — sakė treneris. Jis prisipažino, kad nematė neseniai vykusio draugiškų rungtynių tarp Gruzijos (lietuvių varžovės atrankos grupėje) ir Ukrainos (0:0), taip pat nežino kokios sudėties atvyks Rumunijos komanda (taip pat mūsiškių varžovė).

Po išvykos į Kiprą Lietuvos futbolininkų lauks dvejos oficialios rungtynės kovo mėnesį išvykose su Vengrija ir Italija. „Jaučiu, kad Kipre turėčiau jau už ko nors užkibti“ ir žingsnis po žingsnio eiti į priekį, — kalbėjo B. Zelkevičius.

Treneris B. Zelkevičius

Jis sakė, kad naujas kapitonas bus paskirtas, o ne renkamas. Trenerio teigimu, komandos branduolį turėtų sudaryti patyrę G. Staučė, Aurelijus Skarbalius, Raimondas Žutautas, Edgaras Jankauskas, Saulius Mikalajūnas. „Durs į rinktinę nėra užtvertos niekam — viskas priklausys tik nuo žaidimo“ — sakė treneris.

Savo asistentu B. Zelkevičius pasirinko 37 metų Gintarą Bužą, iki šiol daugiausia treniravusį vaikų ir jaunimo komandas.

„Man imponuoja jo noras dirbti. Jaunam treneriui būtina semtis patyrimo, jam tikrai teks atlikti daug „juodo darbo“, — tikino B. Zelkevičius, užsiminęs, kad gali atsirasti ir antrasis asistentas.

Lietuvos delegaciją Kipre sudarys 27 asmenys — 18 futbolininkų ir devyni funkcionieriai, tarp kurių bus ir federacijos prezidentas bei generalinis sekretorius.

Žaidėjų sąrašas:
Vartininkai — Pavelas Leusas ir Vaidotas Žutautas; gynėjai — Ignas Dedura, Dainius Gleveckas, Tadas Gražūnas, Andrius Jokšas, Tomas Žvirgždauskas, Andrius Skerla; saugai — Aurelijus Skarbalius, Saulius Mikalajūnas, Artūras Sobolis, Raimondas Žutautas, Donatas Vencevičius, Tomas Ražanauskas;

puolėjai — Artūras Fomenka, Robertas Poškus, Tomas Danilevičius, Edgaras Jankauskas. (Elta)

Tokyo pasibaigusių Grand Prix šokio ant ledo varžybų laimėtojai. Iš k. — sidabro medaliais pasipuošusi rusų pora — Ilija Overbukh ir Irina Lobachev, auksą laimėję italai — Maurizio Margaglio ir Barbara Fusco-Poli, bronzos medaliais iškovojusi Lietuvos pora — Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas. EPA-ELTA nuotrauka.

STEPONO DARIUS SUKAKTIS

Steponas Darius yra ne vien tik tragiškai žuvęs Atlanto nuagėlėtojas, 1933 metų vasarą kartu su Stasiu Girėnu savo „Lituanicos“ lėktuvo skrydžiu plačiai išgarsinęs Lietuvos vardą pasaulyje. Jį mes pažįstame ir kaip ne vienos sporto šakos Lietuvoje pradininką. Jam šių metų sausio 21 dieną būtų sueję 105 metai. Nors pats Darius JAV išduotame pase yra vienais metais pajau-nintas.

Šis žemaitijoje gimęs vyras, vaikystėje atvykęs į Ameriką, čia buvo didelis sporto entuziastas — žaidė beisbolą, ledo ritulį, boksavosi. 1920 metais vėl atsiradęs Lietuvoje, ten stipriai įsitraukė į tada tėvyneje prasidėjusį sportinį sąjūdį. Jis tuojau pasižymėjo futbole. 1923 metais jis žaidė pirmąsias rungtynes Lietuvos

valstybinėje futbolo rinktinėje.

Darius reikšėsi ir lengvojoje atletikoje, bokse, dalyvavo ledo ritulio; krepšinio varžybose. Jis išleido knygėlę apie „basketbolą“, kuris tuo metu dar buvo vadinamas „krepšiasvaizdžiu“, o „Sporto“ žurnale išspausdino straipsnį, pavadinimą „Beisbolo žaidimas“. 1924 metais apie beisbolą išėjo jo paruota knygėlė. 1926 metais Darius šios sporto šakos mėgėjų subūrė į beisbolo lygą, tačiau 1927 metais jam išvažiavus į Ameriką, susidomėjimas beisbolu Lietuvoje išblėso. Ir tik paskutinį dešimtmetį, beisbolas vėl atgijo. Reikia pažymėti, kad dabartinis Lietuvos beisbolo federacijos pirmininkas yra kitas lietuvis iš Amerikos — dr. Kazys Bobelis, kuris taip pat yra ir Lietuvos Seimo narys.

E. Šulaitis

Futbolas Čikagoje

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI PELNĖ TAŠKĄ

„Lituanicos“ vyrų futbolo komanda praėjusį sekmadienį iškovoję dar vieną tašką „Metropolitano“ lygos šalies futbolo pirmenybių „major“ divizionoje. Mūsiškiai sužaidė lygiomis — 4:4 su viena iš pirmiausių — „United Serbs“ komanda.

Tai jau buvo septintojo rato rungtynės ir trečiosios „Lituanicos“ lygosios. Taip pat mūsiškiai šių metų pirmenybėse turi ir tris pergalės. Vienintelė nesėkmė lietuviui patyrė pirmajame rate, kada jie gavo „pylos“ nuo „Kickers“ futbolininkų. Beje, ši komanda iki šiol dar nėra praradusi nė vieno taško ir su 21 tšk. jau užsitikrino čempionų titulą. Antroje ir trečioje vietoje su 13 taškų šiuo metu stovi „United Serbs“ ir „Maroons“. „Lituanica“ su 12 tšk. stovi 4-oje vietoje iš 10 komandų.

Lentelės gale stovi visos trys lenkų komandos — „Eagles“ ir „Legovia“ — su penkiais ir „Centrum Sport“ su keturiais taškais. Kaip atrodo, dvi iš šių komandų yra kandidatės iškritimui į žemesnę lygą.

„Lituanica“ dar vis turi galimybių patekti į prizininkų tarpą. Vasario 25 d., 3:45 val. p.p. mūsiškių laukia sunkios rungtynės prieš „Maroons“. Jei jos būtų laimėtos, tai tikrai atsivertų kelias į prizinę vietą. Paskutinėse pirmenybių rungtynėse, kovo 4 d., mūsiškių varžovai bus mažiau gresminga — „Schwaben“ komanda.

Praėjusio sekmadienio susitikimas buvo pradėtas gražiai Gijčio Kavaliausko įvarčiu. Serbams išlyginus, Laimonas Bytautas vėl išvedė „Lituanica“ į priekį. Tačiau baigiantis

kėliniui varžovai prisivijo 2-2. Bet po pertraukos „Lituanica“ turėjo sunkumų ne vien tik su agresyviais serbais, bet ir su keistais teisėjais sprendimais. Tokiu būdu serbai vieną po kito įmušė du įvarčius. Tada teko mūsiškiams ne juokais vyti. Čia vėl pasižymėjo G. Kavaliauskas, o visai prieš pat rungtynių pabaigą — L. Bytautas.

Smagu, kad šį kartą matėsi nemaža lietuvių stebėtojų, kurie plojimais ir šūksniais ragino mūsiškius pergalę.

E. Š.

ALBERTAS GLAVINSKAS FLORIDOJE

„Lituanicos“ klubo pirmininkas Albertas Glavinskas ir šio klubo darbuotoja Laima Glavinskienė dešimčiai dienų buvo išvykę pasišildyti Floridos saulutėje. Jie lankėsi St. Petersburgo ir apylinkėse, kur gyvena jų sūnus Tomas ir jo žmona Alena bei keturi vaikai. Tomas Treasure Island, FL turi kelionių agentūrą „Beach Travel“.

A. Glavinskas St. Petersburgo Lietuvių klube sutiko buvusį „Lituanicos“ valdybos nary Antaną Viktorą, kuris, atsigavęs po sunkios operacijos, džiaugiasi gyvenimo saulėlydžio dienomis.

FUTBOLININKO G. KAVALIAUSKO PATARNAVIMAI

Jau apie dešimtmetį „Lituanicos“ komandoje žaidžiantis futbolininkas Gytis Kavaliauskas, kuris dažnai pradiugina sporto mėgėjų įvarčiais, bai-

KVIEČIAMI VISI GOLFO MĖGEJAI

Kvietiame dalyvauti Pirmajame Floridos lietuvių metiniame Golfo turnyre šeštadienį, kovo 10 d., vyksiančiame Imperial Lakewood Golf Club, Palmetto, Florida.

Registracijos mokestis asmeniui 60 dol., įskaitant „greens and cart fees“, premijas ir po turnyro lengvas vašes Club House.

Turnyras rengiamas Lietuvos Respublikos garbės konsulato ir vietinių lietuvių golfininkų.

Registruotis iki kovo 7 d., atsiunčiant 60 dol. čekį, vardą, pavardę, adresą, telefoną, „handicap“ arba 18 skylių vid. Čekius rašyti ir siųsti: Honorary Consulate of Lithuania, 1101-1st Ave., So., St. Petersburg, FL 33705. Galite registruotis naudodami VISA, MasterCard arba AMEX per e-mail: LtconsulFI@bayprintonline.com

(parašant: type of card, card number, expiration date, name on card). Daugiau informacijų teikia: Edis Lapas, tel. 727-866-0845; jo e-mail: edilapas@aol.com arba Rimvydas Rimkus, tel. 727-367-1587; e-mail: rimkus@msn.com

Oras puikus! Golfo laukas puikiam stovyje! Laukiame visų!

Algimantas Karnavičius, LR garbės konsulas, St. Petersburg, Florida

gęs St. Xavier universitetą, dirba finansų srityje.

Gytis yra finansų firmos „Chicago miesto centre“ — Salomon Smith Barney, Inc. finansinis konsultantas, galintis patarnauti įvairiuose investavimo ar panašiuose reikaluose. Mūsiškis noriai padėtų visiems mūsų tautiečiams, ypač tiems, kurie nori sėkmingesnių rezultatų turto klausimuose.

KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Jau artėja metinis klubo narių-rėmėjų susirinkimas. Jis kovo 11 d., sekmadienį, 1 val. p.p. vyks PL centro Lemonate posėdžių kambaryje.

Kaip paprastai, čia bus pateikiami klubo veiklos pranešimai, bus diskutuojama ateities veikla, renkama valdyba. Bus progą susimokėti ir nario mokesčių.

Kvietiami bei laukiami ir nauji nariai, norintieji prisidėti prie klubo veiklos stiprinimo. Klubui įžengus į antrąjį 50-metį, senieji darbuotojai jau nori poilsio, taigi, reikalingi nauji, jaunesni žmonės, kurie galėtų pratęsti šio klubo gavimą.

E. Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiumtiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumplis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotariu. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kabinas lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už

priemamą kainą. Pacientai priimami

absolučiai punktualiai. Susitarimui

kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

LTOK SUTARTIS

SU „KRASTA

AUTO“

„TRENERIUI APIE

SPORTINES

TRAUMAS“

Lietuvos tautinis olimpinis

komitetas (LTOK), neseniai

persikėlęs į naująją būstinę

Olimpiečių gatvėje, vasario 21

d. „naujuose namuose“ pasi-

rašė pirmąją bendradarbiavi-

mo sutartį — su UAB „Krusta

Auto“, importuojančią į Lietu-

vą automobilius BMW, „Rover“

ir „Land Rover“. Sutartį

pasirašė LTOK prezidentas

Artūras Poviliūnas ir „Krusta

Auto“ prezidentas Nerijus Pa-

cevičius.

„Džiaugiamės, kad pirmąją

sutartį naujose patalpose pasi-

rašome su partneriais, su kuriais

pernai teko ypač daug

bendradarbiauti, apdovano-

jant „Rover“ automobilius

Sidnėjaus olimpinėse žaidynių

prizininkus“, — sakė A. Poviliūnas.

Jis pažymėjo, kad olimpiečių

rezultatams viršijus lūkesčius,

teko dovanoti daugiau auto-

mobilių. Dėl to iškilo finansi-

nių sunkumų, kuriuos išsprend-

ti padėjo „Krusta Auto“ gera-

noriškas sutikimas apmokėti

už juos dalimis.

Sutartyje, kuri sudaryta

2001-2004 metų olimpinio

ciklui, numatyta „Krusta Au-

to“ parama atnaujinant LTOK

automobilių parką. Olimpi-

nių žaidynių prizinių apdova-

nojimas bus tvarkomas papil-

domais susitarimais.

Pasirašant sutartį, dalyvavo

ir olimpinė čempionė Daina

Gudžinevičiūtė, važinėjanti

dovanotu „Rover“.

„Per ketverius metus auto-

mobilis gerokai susidėvėjęs, to-

dėl po Atėnų žaidynių būtų ge-

rai naujas“, — juokavo šaulė.

Po Sidnėjaus olimpinėse žai-

dynių visus 17 medalininkų

LTOK apdovanojo automobi-

liais „Rover“, įsigytais iš

„Krusta Auto“.

Z. Motiekaitis informavo,

kad išleistas ir „Trenerio“ žur-

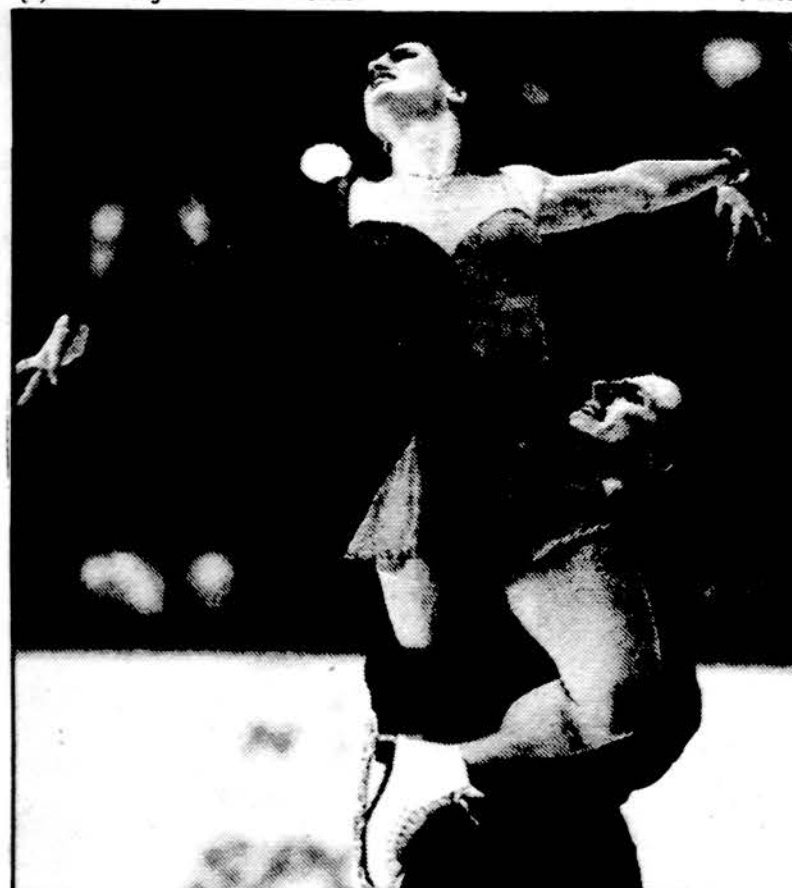
nalo 2000 metų antrasis nu-

meris. Jis skirtas Sidnėjaus

olimpinėse žaidynių rezultatų

analizei.

(Elta)

Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas ant ledo Tokyo vykusiose Grand Prix baiginesėse varžybose.

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Skaitau atgaivinto Nepriklausomybės partijos laikraščio „Kovo 11“ pirmą numerį. Įžanginiame žodyje sakoma, kad Sausio 13-osios 10-mečio minėjimas praėjo blankiai. Man taip neatrodė, bet aišku viena, kad paprastai matome tai, ką norime matyti. O pasirinkti yra iš ko: šiandienos gyvenime, kaip ir visada bei visur, yra visko — ir šilto, ir šalto. Ypatingomis, valstybei svarbiomis, dienomis norisi matyti ir girdėti tai, dėl ko gyvuoja valstybė, kiek yra likusios Vasario 16-osios dvasios. Taigi, ką teko pamatyti ir išgirsti 2001-ųjų Vasario 16-ąją?

Rytas prasidėjo buvusio disidento, dabar Moderniųjų krikščionių demokratų vado, Vytauto Bogušio interviu, kurį išskliausiau per komercinį Žinių radiją. Taip, taip, jūs gerai supratote, apie pasipriešinimą okupacijai ir Vasario 16-osios šventę šventimą sovietiniais metais — per komercinį radiją. Man tai buvo didelis įvykis. Kad patriotines laidas privo rengti valstybinis radijas ir televizija, tai natūralu: žurnalistas duoną valgo iš valstybės biudžeto ir turi palaikyti oficialią valstybinę politiką. Bet kas verčia patriotizmu užsiimti komercinius kanalus? Gerai būtų netgi, jeigu tai būtų tik noras įsisteigti, laimėti patriotiškai nusiteikusių žiūrovų ir klausytojų simpatijas. Bet galima viltis, kad tai yra ir tų informacinių kanalų savininkų bei jiems dirbančių žurnalistų asmeninė pozicija. Taigi, galima tik pasidžiaugti, kad Vasario 16-osios dvasia švyti, netgi pro komerciją ir politikavimą. O kadangi man buvo įdomus šis buvusio disidento Vytauto Bogušio pasakojimas, noriu jį perduoti ir „Draugo“ skaitytojams. Laidą rengė žurnalistas Sigitas Valatka.

V. Bogušis, kilęs iš Vilniaus inteligentių šeimos, disidentinė veiklą pradėjo paaugliu, dabartinio Laisvės lygos vadovo Antano Terlecko globojamas. Pasakojimas prasidėjo, kaip jie, moksleiviai Vasario 16-ąją eidavo į Rasų kapines prie J. Basanavičiaus, savanorių, kritusių už nepriklausomybę, kapų, padėdavo ten gėlių. „Nuostabu, kad atėjus rasdary aižino žmogaus sutvarkytus kapus, sakė V. Bogušis. — Pirmas įdomesnis susitikimas buvo 1975 m. vasario 15 d.“

„Priminkite, kiek gi jums tada buvo metų?“

„Man tada buvo šešiolika, buvau devintoje klasėje. Atė-

jom į mokyklą apsirengę baltais marškinukais, aš tėvuko kaklaraštį užsirišęs. Tai buvo savotiškas protestas, vaikiškas, aišku. Ne visiškai samoningas, bet mokytojai jau įtarė kažką negerą. Mus tuoj pat visus surinko ir liepė eiti į namus persirengti. Žinoma, mes nepaklusom, kilo šokia tokia audra. Jeigu neklystu, tai buvo penktadienis. 16-oji buvo šeštadienis. Ta grupelė mokinių šeštadienį nuėjome į kapines, padėjom gėlių. Ten jau susidūrė su saugumiečiais, KGB atstovais. Jie parašė kažkokį raportą į mokyklą, mums reikėjo aiškintis. Buvo iškviesti tėvai.

Paskui, Vasario 16-osios naktį, dviese su draugeliu iškelėm trispalvę vėliavą Rasų centrinėje koplyčioje. Nupirkom nesimetrinius medžiagos gabalus — geltonos-žalios-raudonos spalvos. Vieno moksleivio mama, kuri pagal tautybę buvo lenkė ir lietuviškai temokėjo gal porą žodžių, tą vėliavą pasiūvė. Ji visiškai nesuprato, ką siūvo. Mes jai paaiškinom: dėl šokių, ar kažką panašaus. Tai buvo vaikiškas žingsnis, kuris galėtų mums brangiai kainuoti. ... Mes gyvenom netoli Rasų kapinių. Mano tėvas su jaunesniu broliu rytą išėjo pasivaikščioti į Lokomotyvo stadioną, kuris buvo šalia, ir pamatė vėliavą. Broliukas grįžęs vėliavą nusipiešė bloknetyje, šalia prisirašė kažkokį eilėraštuką iš seno žurnalo ir atsiuntė į mokyklą. Bevartant mokytojai pamatė ir atėmė blokneta. Apkaltino, kad tai mano, vyresnio brolio, darbas. Įdomiausia, jog saugumas tik tada ir sužinojo, kad kapinėse iškelta vėliava.

„Girdėjau ir apie 1988-ųjų Vasario 16-osios įvykius.“

„Tada mes jau buvom rimti disidentai. Nutarėm surengti mitingą. Surašėm pareiškimą ir norėjom, kad visose bažnyčiose Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje būtų paminima Vasario 16-oji. Norėjom organizuoti netgi eitynes Vilniuje, Šv. Onos, Šv. Mikalojaus bažnyčiose. Buvo paskelbta per užsienio radiją (tuomet jau buvo lengviau perduoti žinias į užsienį).

Tada dirbau Jaunimo teatre. Valdžia bijojo, kad mes ten rasdary nežinomo žmogaus sutvarkytus kapus, sakė V. Bogušis. — Pirmas įdomesnis susitikimas buvo 1975 m. vasario 15 d.“

„Man tada buvo šešiolika, buvau devintoje klasėje. Atė-

2001 m. minėdami Vasario 16-ąją, Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidento pirm. gen. Jono Žemaičio atminimą prie jo paminklo pagerbė Vyriausybės bei Seimo nariai, kariai, daug vilniečių.

Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.

kokia bloga ta Vasario 16-oji. Vykstant paskaitai, mane iškviėt direktoriaus pavaduotojas. Aš jau nujaučia, kuo tai gali grėsti. Nubėgau ne pas viršininką, o į savo kabinetą. Tai negalėdavo pritraukti jaunų žmonių ir formuoti patriotų. Kad mūsų jaunimas kosmopolitiškas, ne jis ir kaltas. Jaunam žmogui patriotinius dalykus reikia kitaip pateikti — per diskotekas, jiems artima forma.

Man dažnai tenka eiti į mokyklą ir kalbėtis su vaikais apie Vasario 16-ąją. Prisimenu, prieš keletą metų vienoje mokykloje mano pasakojimą vaikai išklaušė su malonumu: pasakojau apie tai, ką ir jums. Paskui apie pusantros valandos grojo dūdų orkestras ir dar valandą moksliškai istoriškai kalbėjo paskaitininkas. Aišku, kad vaikams nusibodo. Kad jie neišsibėgiotų, mokytojai pastatė sargyba prie durų. Ar tai galėjo išmokyti gerbi istoriją? Dabar pykstu, kad tapo populiari Valentino diena. Ji jaunimui labai priimtina. O kodėl mes Vasario 16-osios panašiai negalėtume švęsti? Juk nuo mūsų priklauso. Ačiū Dievui, kad to gedulo nebeliko. Viskas turi vykti natūraliai. Šventės yra šventės. Kai aš pirmą kartą išvažiavau į užsienį 1990 m. — tai buvo Paryžius, patekau į liepos 4 d., Amerikos nepriklausomybės šventę. Mačiau ją prie JAV ambasados: tai buvo kažkas nuostabaus. Buvo susirinkę amerikiečiai, kurie gyveno Amerikoje, jie dainavo ir šoko. Buvo matyti, kad tai ejo iš žmogaus vidaus, nebuvo valdžios, priverstinio pompastiškumo...“

„Išklaušė radiją, su vyru su galvoje pasivažinėti po Vilniją ir pasižiūrėti, kaip šis

„O kaip šiandien žadate praleisti Vasario 16-ąją?“

„Iškilmingai: turiu pakviesti priėmimą pas prezidentą, į įvairius koncertus, su šeima nueisime į Rasų kapines, nes ta tradicija ir liko. Bet vienas dalykas, kai tie minėjimai oficialūs, kitas dalykas buvo okupacijos sąlygomis. Kai tai vykdavo iš dvasinio poreikio, prasmė būdavo kitokia.“

„Ar mes šiandien deramai

pažymime valstybės atkūrimo dieną?“

„Galvočiau, kad jau trejetas metų, kaip išmokom paminėti šią šventę. Anksčiau ją švėdavom su gedulu, dirbtinai. Tai negalėdavo pritraukti jaunų žmonių ir formuoti patriotų. Kad mūsų jaunimas kosmopolitiškas, ne jis ir kaltas. Jaunam žmogui patriotinius dalykus reikia kitaip pateikti — per diskotekas, jiems artima forma.“

Man dažnai tenka eiti į mokyklą ir kalbėtis su vaikais apie Vasario 16-ąją. Prisimenu, prieš keletą metų vienoje mokykloje mano pasakojimą vaikai išklaušė su malonumu: pasakojau apie tai, ką ir jums. Paskui apie pusantros valandos grojo dūdų orkestras ir dar valandą moksliškai istoriškai kalbėjo paskaitininkas. Aišku, kad vaikams nusibodo. Kad jie neišsibėgiotų, mokytojai pastatė sargyba prie durų. Ar tai galėjo išmokyti gerbi istoriją? Dabar pykstu, kad tapo populiari Valentino diena. Ji jaunimui labai priimtina. O kodėl mes Vasario 16-osios panašiai negalėtume švęsti? Juk nuo mūsų priklauso. Ačiū Dievui, kad to gedulo nebeliko. Viskas turi vykti natūraliai. Šventės yra šventės. Kai aš pirmą kartą išvažiavau į užsienį 1990 m. — tai buvo Paryžius, patekau į liepos 4 d., Amerikos nepriklausomybės šventę. Mačiau ją prie JAV ambasados: tai buvo kažkas nuostabaus. Buvo susirinkę amerikiečiai, kurie gyveno Amerikoje, jie dainavo ir šoko. Buvo matyti, kad tai ejo iš žmogaus vidaus, nebuvo valdžios, priverstinio pompastiškumo...“

Išklaušė radiją, su vyru su galvoje pasivažinėti po Vilniją ir pasižiūrėti, kaip šis

„Ar mes šiandien deramai

Lietuvos kraštas atrodė Vasario 16-ąją. Apsukome lanką pro Nemėnę, Maišiagalą, Musninkus, Kernavę, Vievi. Buvo nuostabi sauleta diena. Jeigu ne žvejų kupsteliai ant ežerėlių ledo, būtų užmiršęs, kad dar žiema, dar vasario vidurys. Ilgą kelio galą šventė terdė tik kelios vėliavos prie valdiškų pastatų, nė vienos nekabojo prie nuosavų namų. Vaizdas pasikeitė nuo Musninkų. Čia pajutome tikrą šventę. Naujumu šviečiančios Musninkų bažnyčios šventoriuje žydėjo gėlės ir degė žvakės ant Nepriklausomybės akto signataro kun. Alfonso Petrulio kapo, bažnyčioje ką tik buvo pasibaigusios iškilmingos Vasario 16-osios pamaldos. Vėliavos kabojo ant dažno namo. Mokyklos kieme stovėjo pilnas vaikų autobusas, kuris po iškilmių jau buvo pasirodęs išvežioti moksleivius po namus.

Užėjome į mokyklą. Direktorių Vladą Trakimavičių radome savo kabinete. Pastebėjome, kaip koridoriuje mokytojai atsisveikino su aktoriumi Česlovu Stoniu, kuris kartu su mokiniais dalyvavo iškilmingame koncerte.

„Vasario 16-oji pas mus visada darbo diena, — pasitikimus direktorius. — Vaikai turi priprasti prie šios dienos dvasios. Pirmiausia mes visa mokykla dalyvaujame eisenose prie signataro Alfonso Petrulio kapo. Ant jo padedame iš Vilniaus atvežtas prezidento gėles (tokia tradicija), dalyvaujame pamaldose parapijos bažnyčioje. Paskui mokykloje vyksta iškilmingas koncertas.“

Direktorius lydimi, apžiūrėjome tvarkingą, švarią mokyklą ir sužinojome apie čia vykstančius nuostabių dalykų.

(Nukelta į 7 psl.)

Danutė Bindokienė

Kai atsiras pasiūla, bus ir paklausa

Reikia vis dėlto pripažinti ypatingą žmonijos sugebėjimą atrasti pajamų visur ir iš visko. Kai yra paklausa, atsiranda ir pasiūla; kai yra pasiūla, ilgainiui atsiranda ir paklausa, tik reikia žmones įtikinti, kad be to daikto, patarnavimo ar pramogos tiesiog neįmanoma gyventi. Bent vieną vakarą praleidę prie televizijos, pasklaidę laikraščius ar žurnalų lapus, net keliaudami keliais ir greitkeliais, susiduriame su akivaizdžiu reklamų antplūdžiu, lydinčiu ir vaiką, ir jauną, ir senutėlį. Kad jos vis tik yra veiksmingos, galėtų paliudyti kiekvienas verslininkas — argi kitaip būtų mokėti stambias dolerių sumas už kelias sekundes švyteletį prieš galimo vartotojo akis, pabarbenti jam ausis?

Kai kurios reklamos surežisuotos taip subtiliai, kad žmogus nė pats nepajunta, atsiduręs jų pinklėse. Paimkim pavyzdžių Disneyworld pramogų parkus. Nors jie dar ne taip seniai įkurti, bet jau žinomi visame pasaulyje ir dažnai šio sudurtinio daiktavardžio pobūdžiui sudaromi kiti, jeigu tik susieti su turizmu, pramogomis, atostogomis. Štai šios savaitės „Chicago Sun-Times“ dienraštįje siūloma susidomėti viena tokia pramogų vieta — Lietuvoje. Trumpoje žinutėje patariama nuvykti į Lietuvą ir aplankyti „Stalinworld“ parką!

„Stalinworld“? Kur gi Lietuvoje tokią vietovę rasti? Ogi Džukijoje. Pasirodo, kad kalbama apie kontroversišką Grūto parką, kurio gražios gamtos aplinkoje eksponuojamos bolševikinių laikmečio vadių ir „didžiųjų“ statulos. Žinutėje rašoma, kad lankytojai net gali girdėti tremiamųjų ir kalinių siaubo šauksmus, transliuojamus per garsiakalbius, susipažinti su buvusios komunistinė era.

Neatrodė, kad žinutė skirta pasiūlymui, nes tose skiltyse paminimos ir kitos turistams įdomios vietovės. Jeigu tokia reklama Amerikos dienraštįje pasirodė pats Grūto parko savininkas, tai jau neblogas jo pasiekimas, nors galbūt nederėtų lietuviams per daug didžiulius, kad pusšimtį metų sovietų pavergtoje Lietuvoje įkurtas paminklinis parkas buvusius okupantams. Bet verslas yra verslas ir, kas žino, gal atsiras susigundanti — iš smalsumo ar nostalgijos — „Stalinworld“ parke apsilankyti.

Jeigu šiuo keliu eis ir kitos, išsivadasios iš Sovietų Sąjungos valstybės, tai galbūt netrukus Rusija susigundys sukurti visai naujovišką pramogų parką — „Nuclearbagworld“ (atitinkamų atliekų sąvartyno parką)? Kodėl ne? Juk galimybės neribotos: lankytojai, apsilankę apsaugos drabužiais, su atitinkama veido danga galėtų susipažinti su branduolinių atliekų problemomis, pamatyti radiacijos liga sirgusių ar mirusių nuotraukas, užterštą gamtą, užnuodytą vandenį ir pasekmes toje aplinkoje gyvenantiems, tą vandenį vartojantiems...

Po Sovietų Sąjungos sužlugimo, kai pagaliau geležinė uždanga nukrito tarp Rytų ir Vakarų, daug kartų teko patirti apie problemas aplinkos taršos — ypač branduoliniomis atliekomis, kurios egzistavo komunistinio dešimtmečio ir dar tebeegzistuoja. Skirtumas toks, kad sovietijos imperija kruopščiai saugojo „savo paslaptis“, net tuomet, kai dėl įvairių avarių radiacijos pavojus grėsė daugybei gyventojų. Vakariečių pagalba, kad kova su radiacija ir pagalba ja užkirsti žmonėms būtų veiksmingesnė, nebuvo pageidaujama. Tiesą pasakius, net ir pastaruju dešimtmėčiu branduolinių įmonių mokslinkininkai jau buvo „pakliuvę į Maskvos nemalonę“, kaip tik už nusiškundimą nesaugiomis darbo sąlygomis ir pavojais aplinkai.

Jau kuris laikas girdėti, kad Rusija pradėjo domėtis užsienio branduoliniomis atliekomis: galbūt norėtų jas sandėliuoti savo teritorijoje, žinoma, už atitinkamą kainą. Toks ketinimas, nors labai abstraktus, kėlė rūpestį Europos šalims, o juo labiau Lietuvai ir kitoms artimosioms Rusijos kaimynėms.

Kad tokia galimybė vis dėlto nėra tik bereikalingas bugštavimas, patvirtina š.m. vasario 22 d. Dūmoje svarstytas planas importuoti radioaktyvias medžiagas iš viso pasaulio. Tai, be abejoj, sudarytų stambias pajamų sumas valstybei, kuri nuo pat nepriklausomybės paskelbimo nuolat svyruoja ant lešų stokos ir visišką bankrotą briaunos. Daugelis ir rusų tiki, kad tai didžioji ekologinės katastrofos pradžia. Bet ar į tai bus atsižvelgta? Rusija niekuomet per daug nevertino savo žmonių ir dabar nevertins.

TAUTOS VIENYBĖS IDĖJOS PROPAGAVIMAS „LIETUVOJE“ 1912-1916 METAIS

Nr.3 DR. JUOZAS SKIRIUS

Jis neprieštarauja, kad lietuviai išeiviai priklausė vieni ar kiti partijai. Jam pilnai suprantama ir tai, kad galima turėti skirtingus gyvenimo suvokimus, bet jam svarbiausia, kad visi kartu būtų bešališki. Todėl nieko nuostabaus, kad jis džiugiai priima svarbų išeivijai įvykį — Amerikos Lietuvių tautinės sandoros (toliau — ALTS) susikūrimą 1916 metų sausio 1-2 d. Filadelfijoje. Iki tol JAV lietuvių tarpe organizuoti veikė dvi kraštutinės partijos — socialistų ir katalikų. Abi jos, anot „Lietuvos“, „pasizymėjo savo fanatizmu ir, kas arčiau, abidvi jos stato savo partinius tikslus aukščiau visos lietuvių tautos labo“. Toliau laikraštis rašo: ar dyvai, kad prie tokių aplinkybių lietuviui, kuriems rūpi lietuvių tautos gerovė ir jos ateitis garsiai sušuko: „Lietuviai mes esame gimę, lietuviams mes norim ir būti!“, „Ropinkiamės pirmiausia patys savim, nes niekas kitas apie mus nepasiropins!“, „Nesvajokim, kas bus ar nebus, bet imkim gyvenimą taip, kaip jis dabar yra ir stenkimės lietuvių labai išnaudoti kiekvieną

proga“... Taigi, „tautybė šiandien yra stipriausias lietuvių gyvenimo veiksnys ir jis užims vadovaujančią. Lietuvių Tautinė Sandara turėtų pastoti stipriausia Amerikos lietuvių partija. Jos principai yra aiškūs ir gyvi, ir veda prie naudingo visiems lietuviams darbo“. Taip Bronius komentavo savo apžvalginame straipsnyje. Jis nuosirdžiai pritarė naujos organizacijos vadovų pareikštai minčiai, jog ALTS „yra ne partija, bet politiška — kuturiška organizacija“. O tai sudarė galimybes platesniems išeivijos sluoksniams (katalikams ir kairesnės pakraipos atstovams), kuriems svarbūs tautiški idealai, įsilieti į naujos organizacijos darbą.

Vos tik susikūrė ALTS, tuojau pat jai kilo pavojai ne tik iš kairės ir dešinės, bet ir jaunos organizacijos viduje. „Lietuva“ jautriai sureagavo, kai pasipylė socialistų ir klerikalų kritika prieš Sandarą. Kritikų taktika buvo gana paprasta: socialistai šaukė „šluot, šluot laukan“ iš Sandaros „klerikalus“, kaip pavyzdžiui J. Šimkų, o klerikalai teigė, kad ALTS „šliuop kvepia“, kad tai „buržujiška“ partija. Tokio puolimo tikslas — suskaldyti ALTS vienybę ir ten sukurti keletą priešiškų frakcijų. „Lietuva“ pirmoji pastebėjo, kad vienas iš tautininkų veikėjų A. Rimka jau kalba apie „liaudininkų frakciją“ ALTS viduje. Mat Filadelfijos suvažiavime nebuvo priimta A. Rimkos pasiūlyta platforma ir jis, išsijęs dėl to, pradėjo aiškiai kalbėti apie „liaudininkų autonomišką kuopą“, kurios turėtų atstovauti kairiuosius tautininkus, artimesnius socialdemokratams. Tai, ne tik ALTS kritikai, bet ir pats A. Rimka ne tik kalba, bet ir pradeda griežtai skirstyti

ALTS į kairiuosius ir dešiniuosius. „Lietuva“ daro prielaidą, kad A. Rimka rimtai galvoja apie atsiskyrimą nuo ALTS, bet tik tada kai pajus, jog jau yra pakankama bazė naujai partijai kurti. Laikraščio išvada — tai būtų didžiausias smūgis lietuvių išeivijos gyvenime, jeigu suirtų tautinė partija — Sandara. Dėl to JAV lietuvių tarpe vėl nebėliktų kovos už lietuvių tautos išlikimą, o išeivija vėl būtų įstumta į beprasmybę ir fanatišką kovą su „bedievybe“ ar „laisvamanybe“. Praktiškai išliko pavojus, ir apie tai garsiai kalba „Lietuva“, jog ALTS gali neatlikti savo kilnios misijos. Priešingai, naujo judėjimo atsiradimas gali dar labiau pagilinti išeivijos srovinius prieštaravimus. Tam tikra prasme šios abejonės turėjo pagrindą, bet prognozuojamos tragedijos neįvyko. ALTS išliko ir įsitvirtino JAV lietuvių visuomenėje; sroviniai prieštaravimai nuo 1916 metų net šiek tiek sušvelnėjo, netgi pavyko, tiesa laikinai, sujungti sroves bendradarbiavimui, nepaisant, kad jos bendram darbui jungėsi labai sunkiai. Tačiau faktas įvyko! Kas lėmė tuos procesus? Ar atsakymas yra „Lietuvoje“, jos redakcijos veikloje?

Pirmasis pasaulinis karas ir JAV lietuvių

1914 metų rugpjūčio mėnesį prasidėjęs karas labai sujudino JAV lietuvių, nes išliko rimtas pavojus senajai jų Tėvynei, giminiams, jų turtui. Samoningai išeivijos veikėjai suskato organizuoti visus lietuvius į vieną darbą Lietuvai gelbėti. Karą ir jo pasekmes Lietuvai B. K. Balutis vertino ne tik kaip tragediją, bet ir kaip pagrindinę priežastį pagaliau sutelkti su-

kaldytą lietuvių išeiviją. Jo įsitikinimu, išeivijos ryšiai su tėvyne kels sentimentus ir meilę Lietuvai, greičiau padės įveikti partinius skirtumus. Čia tikslinga prisiminti jo pasakytą kalbą 1911 metais susitikime su J. Tumu-Vaižgantu ir K. Olsausku Čikagoje. Į šį susitikimą atvyko įvairių pažiūrų JAV lietuvių atstovai ir tai išprovokavo Bronių vaizdingam lietuvių tautos likimo palyginimui: „Leiskite man pasakyti, kad tiek širdžiai mielas įvairių pažiūrų lietuvių susirinkimas primena man, o taip pat, manau ir daugeliui iš jūsų matytą kaime paprastą vaizdą. Antai višta, bekvakšėdama, vedžiojasi po kiemą įvairiausių viščiukų: juodų, baltų ir raudonų, geltonų ir raibų. Saulė mieliai šviečiant, visi tie viščiukai, linksmai cypsėdami, išsibėgioja po visus kiemo pakampus, po krūmus ar kaptos smėlįje ir vieni kitiems ypatingai didesnieji, vikresnieji priduria dulkę į akis... Bet štai per saulėtą kiemą staiga prabėga kuris šešelis! Ir rūpestingoji višta, pakreipia akis ir dangų ir, pastebėjusi ten juodą, parnį vanagą, išgąstingai sukvakši: „Pavojus!“ Ir štai dabar, tiek visi išsiskiręsi tie juodi, balti ir raudoni, geltoni ir raibi vištukai stringaliviais subėga pas vištą ir prisiglaudžia po motinos sparnais. Taigi, ar ne taip ir su mumis šiandien yra? Iš tikrųjų, šiandien mes čia visi — juodi, balti, raudoni ir margi subėgome, nes išgirdome savo Motinos — Lietuvos balsą...“ Taip ir dabar, pavojaus Motinai — Lietuvai metu, visi turime padėti jai.

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Bičiulystė. Nr. 5

Šias dvi savaites, kaip niekada, „uždėję“ laiškus — jų gavome net 18-lik. Atkeliavo iš Michigan, Floridos, Ohio, Pennsylvania, aišku, daugiausia iš Illinois valstijos, Lietuvos. „Bičiulystės“ pašto kraite eilės laukia net penki eilėraščiai! O kur dar elektroninis paštas! Šaunu, kad skaito, smagu, kad atsiliepia ir parašo. Visiems laiškam, kaip visada, atsiranda vietos, tai tik laiko klausimas, nes tik du kartus per mėnesį „Bičiulystė“ Jus pasiekia.

Visuose laiškuose padėka, jaudinantis dėmesys, naujiems laikraščio puslapiams. Labai malonu, kad juos ypač dėmiamai skaito išeivija. Kai kurie mano straipsneliai susilaukė įvairių papildymų, patikslinimų. Ypač apie poetę S. Nėrį. Mano telefono autoatsakove paliktos net kelios žinutės, keletas laišku, žodinės pastabos ir po „Bičiuliui išėjus“. Tik vienas žmogus, parašė negatyvų laišką, jam ir noriu atsakyti — daug dirbau tiek Lietuvoje, tiek čia (juk neatsiras darbdarystė čia, jei jo nebuvo ten!), todėl neturėjau laiko ir niekada gyvenime neskyriaus dėmesio jokiems pletkams ar šmeižtams. Ir ne tas buvo mano tikslas, rašant apie išejusį bičiulį. Parašiau vienu prisėdimu, grįžusi iš kapinių, iš širdies.

Galečiau diskutuoti tik su tais, kurie ten buvo. Parašyti buvo galima žymiai žiauriau, jei būtų toks tikslas. Dėkoju vienam mokslo žmogui, sutiktam Lemonte vasario 18-tą dieną. Žinai, gerai, kad atvėrė mūsų žaizdas, kurių mes turime apščiui — ir gerė žmonės, ir skyrėsi, ir narkotikus vartojo. Gyvenimas toks, kaip ir visų. Tu padavei signalą, kad negyvename su saule, kad reikia ir testamentą surašyti tiems, kurie to nepadarė, kad nepasikartotų tokia graudi istorija. Na, o viena draugiškai nusiteikusi moteris pridėjo: „Ar nori, kad tik visi girtų?“ Žinoma, kad ne, tada galvočiau, kad kažkas yra ne taip. Taip pat dėkoju Jolandai Kerelienei, palikusiai mano autoatsakove žinutę: „Dėkoju už Jūsų „Bičiulystę“, kuri praturtino mūsų „Draugą“ (...), dėkoju už tokį liūdną mūsų brolio Antano Jaruševičiaus aprašymą (...), džiaugiuosi, kad esate mūsų tarpe“. Atskirai noriu padėkoti teisės studentei iš Vilniaus Aušrai Maliauskaitėi, atsiliepusiai į mano prašymus. Taigi, dėkoju visiems. Vadinasi, „Bičiulystė“ yra gyvas organizmas, kuris veikia, judina mus. Gyvuosime, kol Jus skaitysite!

Ligija Tautkuvienė

Paskutinis žiemos pasipardymas — vienišas ir apsnigtas.
Adomo Tautkaus nuotrauka.

PATARIMAI NESENIAM ATVYKUSIEMS

Kiekviename universitete ar kolegijoje yra „Admissions“ skyrius, į kurį patartina kreiptis norintiems studijuoti JAV. Čia taip pat galima gauti įvairios informacijos „Financial Assistance“, susijusios su finansais, kuri dažnai yra pateikiama „Admissions“ Requiriments“. Surašyta juodu ant balto, kiek ir už ką reikia susimokėti. JAV galimybių šalis — jei labai gerai mokaisi, gali gauti 100 procentinį finansavimą. Yra turtingų universitetų, fondų, kurie finansuoja visą mokslą, bendrąbutį, knygas, bet yra viena sąlyga

— turite būti labai geru studentu.

Neseniai atvykus, labai sunku susirasti pigų butą. Jei buto ieškoma tik dviems žmonėms, tada mažiau problemų, galima pusmetį pagyventi atsikrauti, prisigyventi daugiau pinigų. Reikia susirasti darbą su apsigyvenimu („live in“), ypač jei neturite pinigų, o dar iš paskos velkasi skolos. Butą ar kambarį galima nuomintis ir tik savaitgaliui. Lenkų laikraščiuose (jie nusiperkami lenkų maisto ir kitokiose parduotuvėse) pilna tokių pasiūlymų. Pakankamai prieinama

vandens ženklas, taip pat moteriškas, negatyvus (pasyvus), judrus ženklas. Atvaizdas ir vardas jau žinomi iš babilonietų šaltinių, juose pabrėžiamas abiejų elementų — vaizdo ir vardo ryšys.

Vasario 14 d. 22 val. 7 min. Marsas įėjo į Šaulio ženklą, kuriame bus rekordiški ilgai — iki rugsėjo 8 d. Tai skatina optimizmą, įkvėps veiklumą, stiprins organizuotumą. Didis poreikis keliauti į tolimas šalis, ką nors veikti užsienyje, aktyviau bendradarbiauti su užsieniečiais, pažinti svetimas kultūras, religijas. Tiesa, dažnai pervertinamos jėgos, tad patartina per daug neužsibrėžti.

PAŽINČIŲ KLUBAS „ZODIAKAS“

Klubo sąlygos: nariu gali būti kiekvienas ar kiekviena, ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus. Norint tapti klubo nariu, reikia atsiųsti savo duomenis, nurodant lytį, amžių, ūgį, šeimyninę padėtį, išsilavinimą ar profesiją, pomėgimus ir poreikius. Pavyzdžiui: vyras, 48,6 (180 cm), išsiskyręs, aukštasis, mokytojas. Sportas, kinas, knygos. Ieško išsilavinusios, švelnios, ramios, mėgstančios gaminti valgi. Turiu „žalią“ kortelę. Arba: moteris, 50,56 (165 cm), našlė, aukštasis, inžinierė. Mezgimas, teatras... Vairai savarankiškai, gyvena Lietuvoje. Ieško draugo rimtai, ilgalaikiai draugystei. Kadangi laikraštis keliauja per platų pasaulį, siųsdami duomenis, turite įdėti voką su savo atgailinamą adresu. Taip pat parašyti savo telefoną ir pridėti čekį su 5 dol. mokesčiu. Jums bus išsiųstas patikslusio žmogaus adresas arba keli adresai, atitinkantys Jūsų poreikius. Skelbimą kartojame du kartus.

1. Moteris, 61 m. (dirbanti pensininke), 162 cm, išsiskyrusi. Išsilavinimas spec. vidurinis — buhalterija. Ramaus, paslaugaus būdo. Mėgsta megzti, siūti, gaminti skanų maistą. Trys suaugę savarankiškai vaikai, du iš jų — gyvena Amerikoje. Ieško pagyvenusio draugo praleisti likusį gyvenimą malonioje santarvėje ir supratime. Čia arba Lietuvoje (kartojame).

2. Moteris, 50 metų, 170 cm, šviesiaplaukė. Našlė. Inžinierė. Sportiško sudėjimo, mėgsta sportuoti, skaityti. Skaniai gamina. Du suaugę vaikai. Duktė studijuoja trečiame kurse Lietuvoje. Ieško draugo su rimtais ketinimais. Norėtų apsigyventi Amerikoje, bet grįžtų gyventi Lietuvon (kartojame).

3. Moteris, 56 m. 165 cm (5'6"), išsiskyrusi. Išsilavinimas — aukštasis. Mėgsta šeiminkauti, ruošti valgi. Dievina meną — teatrą, muziką. Dvi dukros savarankiškos, ištekusios. Viena gyvena Čikagoje, kita — Londone. Ieško draugo rimtai, ilgalaikiai draugystei.

4. Moteris, 54 m., 164 cm (5'5"), gyvenanti Lietuvoje, Vilniuje, išsiskyrusi. Išsilavinimas — spec. techninis. Mėgsta šeiminkauti ir myli gamtą. Lanko teatrus, koncertus. Vedęs sūnus gyvena Amerikoje. Apie save: „Esu moteris, galinti prisitaikyti prie bet kokių gyvenimo sąlygų ir kito žmogaus poreikių. Inteliģentiškas, protingas ir sąžiningas žmogus, nenorintis likti vienišas likusį gyvenimą, tegul rašo man laiškus. Amerikoje būsiu iki gegužės 15 d., po to — laisškai galėsi keliauti į Lietuvą.“

Rašykite mums: „Draugą“ adresu arba P.O. BOX 4102 Wheaton, IL 60189 arba elektroniniu paštu e-mail: Biciulyste@aol.com

kaina. Kartais nuo 100 dol. iki 160 dol. ir daugiau. Priklauso, kiek naktų nakvojate, ar naudojates virtuve, vonia ir t.t.

Vairavimo teisių išgijimo klausimu. Daugelyje lenkų vairavimo mokyklų galite susikalbėti rusiškai, net lietuviškai. Tų mokyklų instruktoriai padeda išlaikyti egzaminus. Apsidairykite, tokių mokyklų yra net netoli Marquette ar Evergreen Park teritorijos. Jų yra ir Archer gatvėje. Del komercinių reikalų neturi teisės nurodyti adresu. Dairykites, domėkitės, nelaukite, kad kas atneš, viską padėjęs ant lėkštutės. Juk neatvykote iš vaikų darželio! Nebijokite klausti ir dar kartą paklausti.

Būkite atsargūs su įvairiais „geradariais“, kurie, siūlo paslaugas — pratęsti vizą, padėti išgyti „Social Security“ ir t.t. Kad neužkibtumėte ant tokio jauko, neskubėkite sueti draugystę, o susirinkite platesnę informaciją apie tuos žmones. Yra keletas jau pagarsėjusių aferistų, kurie labai greitai „susibičiuliauja“ su patikliais žmonėmis, ypač vyresnio amžiaus moterimis, susizino apie jų neprisitęstas vizas ir t.t. O vėliau šantažuoja, reikalauja pinigų už „palsapties išlaikymą“. Nesuėikite ir greitas ir „meilias“ pažintis, kad vėliau nereikėtų nagų graužti.

Neretai atsitinka, kad karštai pamilusi vaikina, mergina lieka nuskriausta ir netgi nešėčia. Ką daryti? Nepulkite neiviltin. Amerikiečių grupė, išikūrusi Naperville, siūlo pagalbą — nemokama testą (patikrinimui) neštumui nustatyti bei nemokamą patarimą (counseling) krizei išvengti. Kreiptis šiuo adresu: 608 S. Washington, Suite 106, Naperville. Tel. (630) 355-9888. Pažadamas visiškai konfidencialumas (slaptumas). Kartais tokios įstaigos pasiūlo būsimajai mamai, nenorinčiai pasigimdyti sau vaikelio, visai gerai išieiti — suranda šeimą, norinčią įsivaikinti būsimąjį kūdikį. Tokia šeimą priima pas save apsigyventi per visą neštumo laikotarpį, sudaro puikiausias sąlygas gimdyvei. Pagimdžius naujagimį, moteris atiduoda būsimiems naujiesiems tėvams. Tai pats puikiausias kelias jaunai merginai, nepasiruošusiai motinystei — taip išsaugojama dar viena gyvybė šiam pasauliui.

Pataria Romas Pukčytas „Transpak“ įkūrėjas, savininkas, praeityje studijavęs Romoje, JAV dėstęs italų kalbą net italams. Du sūnūs. Vienas jų — garsusis Tomas — JAV ieties metimo čempionas.

Pirmiausia noriu atkreipti dėmesį į tuos neseniai atvykusiuosius, kurie ieško darbo „tik su draudimu“, nes jie turi „žalią“ kortą. Jei neturite pinigų ir ieškote darbo, tai imkite bet koki, kuris suteiks greitai pinigų, padės prasigylinti. Draudimą duoda ne visi darb-

4 DRAUGAS, 2001 m. vasario 23 d., penktadienis

Sielovada

Į klausimus atsako kun. Jaunius Kelpšas.

Daiva M. klausia: „Man 23 metai ir aš nesu pakrikštyta. Mano tėvai išsiskyrė, kai buvau maža, seneliai mirė. Mama sako, kad anksčiau bijojo krikštų, o kai paaugau, dabar jau per didelė ir krikštų lyg ir gėda. O aš noriu pasikrikštyti. Manau, kad geriau vėliau nei niekada. Jau ir krikšto tėvus susiradau. Bet vienas jaunesnis už mane metais. Ar jaunesnis gali būti krikštoteviu?“

Atsakymas. Krikštą gali priimti kiekvienas dar nepakrikštytas žmogus. Bažnyčios pradžioje suaugusiųjų krikštų ir buvo labiausiai paplitęs, ypač ten, kur Evangelija pradėta skelbti neseniai.

Suaugusiojo krikštui yra svarbus katechumenatas (parengimas krikštui). Kaip įvadas į tikėjimą ir krikščionišką gyvenimą, jis turi parengti žmogų priimti Dievo dovaną per Krikštą, Sutvirtinimą ir Eucharistiją. Taigi, suaugusiųjų įkrikščioninimo eiga pra-

dedama jų katechumenatu ir vainikuojama iškart trijų sakramentų — Krikšto, Sutvirtinimo, ir Eucharistijos (šv. Mišios) šventimu. Skirtingai nuo vaikų krikšto, kada įkrikščioninimo viršūnė — Sutvirtinimą ir Eucharistiją per katechezę, pasiekiami ir švenčiama vėliau.

Krikšto tėvai turi būti ne jaunesni kaip 16 metų amžiaus ir praktikuojantys katalikai, taip sako Bažnyčios kanonų teisė.

davimai. Dažnai siūlo part-time (ne viso laiko) darbą, kad tik nereikėtų apdrausti. Reikėtų padirbėti net ir ten, kur nėra draudimo. Jei jūs labai patiksite darbdaviui, ateitis gali būti žymiai geresnė.

Verslui nusiteikęs lietuvis, atvykęs iš Lietuvos, susiduria su didelėmis apgavystėmis. Viena jų — darbo perpardavinimas. Štai žmogus siūlo pirkti iš jo darbą — teritoriją, kurią jis valo, su, tarkim, kokiais 45 adresais. Užtikrinama, kad jis dirbo tą darbą ne mažiau, kaip trejus, penkerius, kartais ir dešimt metų. Visos garantijos, kaip teigia pardavėjas ir žmogus perka. O darbo arba nėra, arba seniai parduota kitiems, arba likęs tik koks vienas valymo objektas, kai sumokėta už 45.

Kitas siūlo pirkti dulkių siurblių pardavinėjimo verslą — teritoriją. Rodo dokumentus ir netgi duoda juos. Nupirkus — pardavėjas dingsta, pirkėjas lieka apgautas. Yra visokių siūlymų pardavinėti įvairias žoles, kremus, vadinamieji „herbalaifininkai“. Tai prisiviliojimo menininkai. Visų pirma, jie stengiasi įvilinti psichologiniais triukais — tu turi įtikėti į šį verslą, lyg ir religiją. Tave apmokys kaip pardavinėti. Bet pirmiausia turėsi nusipirkti pats tuos pavyzdžius. Jei įsiūlysi, surasi klientų — atsipirksi, jei ne — būsi pats sau skolingas. Toks tam tikras piramidinis procesas. Ne visiems sekasi pardavinėti. 95 proc. žmonių sužlunga. O kaltų lyg ir nelieta. Tas pats su vitaminų, kremų, muilų pardavėjų verslu. Ko tik nesiūlo, kokių tik pažadų

neišgirsti iš siūlytojų — atjaunėsi, nieko nebeskaudės ir t.t. Bet daugumai nesisėka perpardavinėti — vieni neturi patirties šiame krašte, kiti tam negimė.

Dažnai randame spaudoje siūlomus darbus, pavyzdžiui: vienos valandos atlyginimas — 14,72 dol. Tai netikri skelbimai, lyg kokie spąstai ieškantiems, nepatyrusiems žmonėms. Kai pradėdi ieškoti tokio darbo, pasirodo, kad šis atlyginimas tai tik jų darbuotojų vidutinis atlyginimas. Darbuotojų, kurie jau dirba 12-15 metų. Tai, pradedančiam tik 6,5-7 dol. Gėtėse taip pat primėtyta įvairiausių tokių ir panašių darbo reklamų — dirbti namuose ir turėti „milijonus“. Gyvenime taip nėra. 99 proc. telemarketingo darbuotojų neišsiverčia.

Yra visokių nesąžiningumų ir su draudimo agentais, ieškančiais draudimo pardavėjų ir t.t.

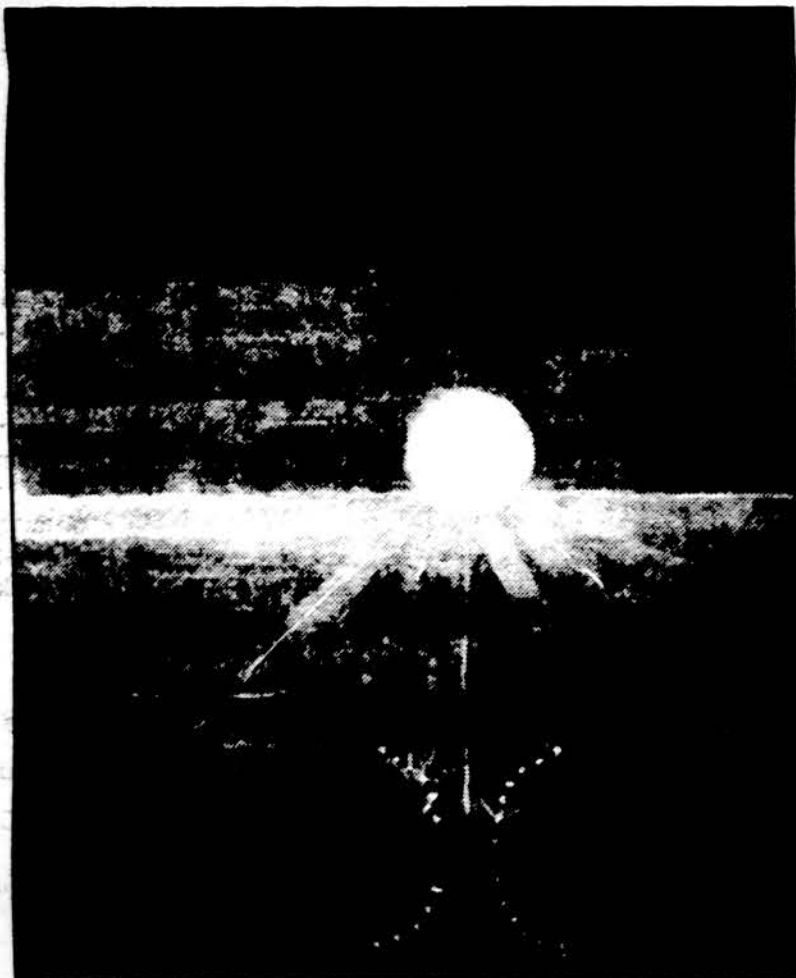
Galiu padėti tokiems žmonėms, kurie aktyvūs, veržlūs, nori įsitvirtinti šiame krašte — atvykite, nebijokite klausti, atsineškite tuos skelbimus, panagrinėsimės kartu.

„Transpak“ tel. 773-838-1050.

„Transpak“ teikia įvairias paslaugas, nuo siuntinio supakavimo ir paėmimo iš namų, iki išsiuntimo į Lietuvą ir nuvežimo reikiama žmogui. Per tryliką egzistavimo metų „Transpak“ klientai buvo, yra per 13,000 žmonių. Kai pradedame šį persiuntimo verslą, siuntėjai buvo tik mūsšikiai. Palaipsniui gausėjo naujosios bangos žmonių siuntimai, o šiuo metu, galima sakyti, 95 proc. siuntėjų sudaro trečiosios bangos lietuviai. Mes taip pat priimame dolerius ir persiunčiame Lietuvoje gyvenantiems. Išlaikome visišką konfidencialumą. Mes, vieninteliai iš visų persiuntimo bendrovių, turime Lietuvoje savo įstaigą Vilniuje.

***

Prisipažinsiu, apie darbo — teritorijos perpardavinimą išgirdau pirmą kartą. Ko tik nesugalvoja tie žmonės! Geriausiai perpirkti darbą, kai nuveža į vietą, supažindina su šeima, kurioje dirbsi ir pats turi susitarti, kad priims. Jei jie abejoja, gali atsitikti taip, kad, kai atvažiuosi (pinigus būsi jau sumokėjęs), pasakys, kad radome kitą... L.T.

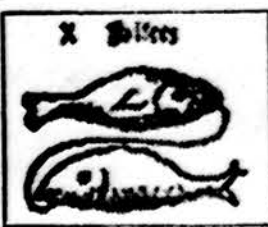
M. K. Čiurlionis. Zodiakas. „Žuvis“

ZODIAKAS

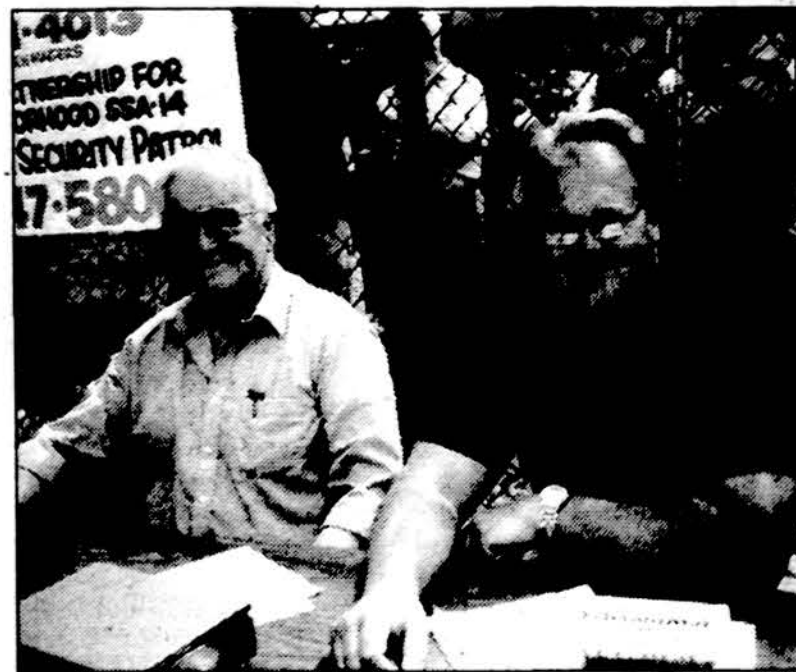
ŽUVIS

Paskutinis žiemos
ženklas

Žuvis simboliškai siejama su vandeniu — gyvybės elementu. Tai gyvybės ir mirties simbolis. Placiai paplitęs taliamanas — žuvis, simbolizuoja gyvybę, vaisingumą. Senovės Egipte, kai kuriose vietose žuvis buvo laikoma šventa, pavojinga ir net kraupia būtybe. Žuvis — vienas seniausių ir slapčiausių Kristaus simbolių — pradžioje, tikriausiai dėl krikštijimo vandeniu, o vėliau dėl to, kad

graikiškas žuvis pavadinimas (ichthys) laikytas Kristaus akrostichu — lesous Christos Theou (H) Yios (Jezus Kristus, Dievo Sūnus Išganytojas). Taip pat krikščijami krikščionys tapatinami su žuvimis, mat jie atgimę krikšto vandenyje. Žuvis — Kristaus įkūnijimas — gali būti ir sielos peno įvaizdžiu, o atvaizduose kartu su žuvimi duona — Eucharistijos simbolis. Žuvis arba Pisces — 12-tasis ir paskutinis Zodiako ženklas. Jis atitinka trečią žiemos mėnesį. Saulė pereina šį ženklą vasario 18 d. — kovo 20 d. Šiame ženkle Venera pasiekia apogėjų, čia yra Jupiterio (Neptūno) namai. Nuo helenizmo laikų Vakarų astrologijoje Saturnas, Jupiteris ir Marsas laikomi šio ženklo globėjais. Indų mitologijoje jais laikomi Mėnulis ir Marsas. Žuvis yra

Romas ir Andrius Pukčytai praėjusios vasaros „Draugo“ gegutinėje.

LIETUVA. AMERIKA. AŠ

Eglė Nemickaitė Kulbokienė pažįstu keleri metai — nuo tada, kai ji atvedė savo „vyresniąją“ Viktoriją, kuriai tebuvo vos 3 su puse į mano įkurtą Meno mokyklę — šokti, piešti. Šiais mokslo metais jau abi — trejus metus stuktėjusios jaunėlės Silvija, ir Viktorija — dainuoja ir šoka baletu klasėje.

Žodis po žodžio, išsikalbėjome su Egle — aukšta, liekna, labai sportiška moterimi, tikra Lietuvos miškų egle. O jos net ir akys žalios! Pasirodo, kad Eglė buvusi ilgametė nuo 1976-1985 metų Lietuvos šuolininkų į vandenį čempionė, galima sakyti vienvaidė lyderė, SSSR profsąjungų čempionė..., 1984 m. SSSR studentų čempionė, SSSR jaunių čempionė. Sporto meistrė, profesionali plaukimo šuolių į vandenį trenerė.

„Plaukiau nuo kiek save atsimenu. Tėvai dirbo mokytojais, o vasarą, žinai — mokytojų atostogos ilgos — 48 dienos, tai ir leisdavome jas prie Baltųjų Lakajų ežerų. Jei prie ežerų, vadinasi, visą dieną vandenyje“, — sako Eglė.

O kartą, kai suėjo penkeri, dar ir mokyklos nelankė, tetis nuvedė mažąją Eglutę į Panevėžio sporto mokyklą, kad ten taisyklingai išmokyti plaukti. Mokyklos koridoriuje įvyko lemtingas susitikimas — šuolių į vandenį treneris S. Adomaitienė užklauso tėtio — kur jie keliauja ir ko ieško. Matyt, įžvalgi trenerės akis spėjo pastebėti ilgakoją mergaitę. Žodis po žodžio ir Eglė pradėjo lankyti šuolių į vandenį treniruotės. Išsėdėjusi 12 metų mergaitė kantriai ir užsispyrusiai tobulino savo šuolius nuo tramplyno. Per tą laikotarpį pasiekta labai daug.

Baigusi Panevėžio sporto mokyklą, Eglė 1981 metais išvyko mokyti į Minsko KKI (Kūno kultūros institutą) ten buvo SSSR šuolininkų į vandenį olimpinis rengimo centras. Tuo metu šuolininkų į vandenį amžius sparčiai jaunėjo — rezultatus pradėjo rodyti trylikametės; penkiolikametės. Eglė jau buvo pasiekusi viską, ką galėjo, kaip ji pati sako „viską išspaudžiau iš savęs“, tad, po dvejų su puse metų, praleistų Minsko olimpi-

niame centre, racionaliai mąstanti mergina, įvertinus savo galimybes, nutarė, kaip ji sako „nebesikankinti“, ir sugrįžti į Lietuvą. Čia ji tesė mokslius Kauno KKI. 1986 metais įgijus kvalifikuotos plaukimo, šuolių į vandenį trenerės diplomą, sugrįžo į gimtąją Panevėžį, į savo sporto mokyklą-internatą, dabar jau auginti naująją Lietuvos šuolininkų į vandenį kartą. Atvyko su viltimi parengti gerus sportininkus, dar geresnius, nei ji pati buvo. Puiki viltis, deja, buvo greitai palaidota, mat, Lietuvos sporto komitetas panaikino šuolių į vandenį specializaciją — tuo metu nebuvo perspektyvių šuolininkų. Būdavo taip — jei SSSR rengiamose varžybose ilgesnį laiką nebuvo pasiekiami aukšti rezultatai, netrukus nebebuvo skiriami pinigai tai sporto šakai išsilaukyti, skatinti. Eglei neteko galimybės mokyti šuolininkų. Reikėjo iš kažko pragyventi, tad ji pradėjo dėstyti aerobikos pamokas. Labai įdomu nebuvo.

Apie devyniasdešimtuosius metus daugeliui žmonių atsi-vėrė galimybės pabuvoti JAV. Kiekvienam sportininkui Amerika buvo „žydroji svajonė“. Kai kartą iš Amerikos Eglei paskambino studijų draugas, siūlydamas vykti ir „iš artiau pažvelgti į šią pasakų šalį“, mergina nedvejodama sutiko. Šaukė nuotykis, svajonė — Amerika! Maskvoje vizą pavyko gauti nesunkiai, pinigų iškeitė visus 2 tūkstantčius rublių, kas sudarė apie 330 dol., o geroji motiutė davė pinigų bilietui (JAV gyveno senelio giminės ir rėsykiais pamalonindavo įvairiomis dovanomis, tame tarpe ir keliais doleriais, kuriuos senoji kruopščiai vieną po kito taupė — „juodai dienai“!). 1990 metų gegužės mėnesį lektuvus nuskraidino Eglė į New Yorką! Viza galiojo pusę metų. Savaitė New York, po to Čikagon! Pasizvalgus, pasidairius, po truputį pradėjo užsidirbti doleri, kita. Rugsėjo mėnesį jau ir pastovų darbą susirado — prižiūrėti vaikus. Tada angliškai susikalbėjo vos vos, bet, kaip ir visi, nesėdėjo sudėjusi rankas, puolė mokyti. Daugiausia savarankiškai, juolab, kad vidurinėje mokykloje irgi mokėsi anglų kalbos. Pirmą kartą prasitęsė vizą dar pusei metų.

Likus keletui mėnesių iki išvykimo Amerikon, užsimezgė romantiška draugystė su šuolininku su kartimi, lengvosios atletikos treneriu Audriumi Kulboka, irgi panevėžiečiu. Išvykus Amerikon, draugystė nenutrūko, atsirado ilgesys. Kai Eglei pratęsė vizą, ji pradėjo sukli galvą, kaip išsi-kviesti Audrių. Dviese vis lengviau būtų svetimame krašte.

1991 metų sausio įvykiai Lietuvoje daugeliui atvykėlių padėjo gauti politinį prieglobstį. Paprašė ir Eglė — negavo... Audrius atvyko į JAV 1991 metų gegužį. Už 1,500 dol. susitvarkė darbo vizą trejiems, vėliau dar trejiems metams. O Eglei prasidėjo deportacijos byla. Vyko procesas. Liepė deportuoti, tačiau Eglė nesukubėjo. 1994 metais ji pradėjo laukis Viktorijos ir išlošė „žalią kortelę“. Visos šios aplinkybės padėjo „nuimti“ deportaciją. Kaip Eglė sako, jai padėjo nusistatymas nenuleisti rankų (sportininko tvirtumas!) —ėjo į visus teismus, nepasiduodama, kovodama su ne kiek ne mažesne biurokratija, kaip ir šalyje kitoje Atlanto

Kulbokų šeima „Draugo“ gegužinėje 2000 m. vasarą: Silvija, Audrius, Viktorija ir Eglė.

pusėje. Likimas buvo palankus Eglei — 1995 metais ji vėl laimėjo „žalią“ ir tada visas susitvarkė! Visas tas „malonumas“ kainavo apie 4,000 dol. ...Dabar buvo galima atsikvėpti ir pagalvoti apie ateitį!

Dvi mažosios — Viktorija (gimusi 1995 m. gegužį) ir Silvija (gimusi 1997 liepą) yra teisėtos JAV pilietės. Neseniai Kulbokai, kaip Eglė sako, išgijo namelių, gyvenimas teka ramiai ir įdomiai. Kad tik mergaitės sveikos būtų!

Na, o kaip Eglė, kaip Lietuva, ilgesys namams, tėvams, draugams!

— Pradžioje buvo siaubinga nostalgija — truko draugų, kaip oro. Tačiau man padėjo išgyventi be jokių depresijų mano giminės — Nemickie šeimos išsivijęs atžalos, kurie skambindavo, visokių švenčių progomis kviesdavosi į svečius.

Vienos valso sukuryje... Eglė ir Audrius Kulbokai.

Žinai, mūsų gyvenimas čia yra lygiavertis, tik... ne savoje žemėje. Lietuvos trūksta kaip tyro oro gūkšnio. Bet mes turime išeitį — vykstame Lietuvon. Tik Lietuvoje labai slegia žmonių niūrumas, dažnai net ir abejingumas. Mano požiūris į draugus, artimus žmones nepasikeitęs — jie mano gyvenimo dalis. Kartais mama klausia — pameni, sakei „niekada Amerikoje negyvensiu!“ Be abejo, laikas keičiasi, atsiranda tam tikros gyvenimo korektūros, vaikai, kurie turi savo reikalavimus ir didelę atsakomybę — kam gyventi!

Mano tėvukai abu pensininkai, išgyvena iš pensijų. Kada ne kada pasiunčiu dovanų švenčių progomis. Kiek sunkiau mano broliams, kurie vos suduria galą su galu. Noriu jiems padėti atvykti čia ir užsidirbti nors kiek į priekį gyvenimui. Lietuvoje padėtis, kaip visi žinome, tik mažai daliai žmonių yra gera.

— Eglė, o kaip Tau gyvenimas Amerikoje, ar Tu esi tuo kuo nori būti, ar Tau iš tiesų čia gera. Ar turi laisvalaikį.

Kuo kvėpuoji, kuo gyveni?

— Kas man čia patinka? Daug galimybių ir visas priklauso tik nuo tavęs — tikslo siekimo, užsispyrimo. Neišsi-blaškymo į smulkmenas. Gali siekti kvalifikacijos, gali mokytis, tobulėti visą gyvenimą. Labai patinka erdvė, o ypač greitkeliai. Gyvenimo būda vėlgi renkiesi pats. Mes lankomės teatre. Štai neseniai buvome Maskvos Didžiojo teatro baletu trupės spektaklyje (įsiterpusi į mūsų pokalbį, Viktorija paantrino mamai — „cirke buvome“, o atrodė, kad vaikelis nieko negirdi ir neklausė, tik piešia sau...), važiuojame su vaikais į Disneyland. Nemažai laiko skiriame sau, savo šeimai.

— O kaip sportas, Tu pati kaip sportininkė?

— Čia sportavimas yra visai kitame lygmenyje. Pradžioje bandžiau ieškoti darbo pagal specialybę. Atsimenu 1992 metais įsidarbinau Melrose Park baseine „Life Guard“ — gelbėtoja. Mokejo 5.5 dol. val. Prieš pradėdant darbą baseine, mėginau mokyti vaikus plaukti — 7.5 dol. val. Bet tai tik vaikų laisvalaikio, ne sportui. Vasarą pailsėjau, nieko neveikiau. Kai pradėjau mokyti College of DuPage, nuėjau į baseiną pašokinėti savo malonumui. O jie, pastebėję mane, kvietė studentams pademonstruoti tą ar kitą šuolio techniką. Būdą. Vyrukas, dirbantis su šuolininkais, dirba mėgėjiškais pagrindais, toks ir rezultatas. Tik specialiose centruose, su atrinktais sportininkais, remiami treneriai gali pragyventi iš specialybės. Eiliniai — sunkiai. Pakėčiau specialybę — reikia gyventi ir išgyventi, galvoti apie ateitį.

Savo malonumui abu su Audriumi žaidžiame tenisą. Dalyvaujame kartą per mėnesį Lietuvos teniso klube rengiamose varžybose „Round Robin“, kurių pagrindiniu organizatoriumi yra Jonas Variakojis. Išsivijęs žmonės organizuoja šias varžybas senokai. Mes ten jaučiamės savais, jokiais kitokiais, kitaip juk ne-tume! Labai patinka susitikti su žmonėmis. Ten mes pasprausiausiai bičiuliaujame! Tą dieną užsakytame klube vyrauja lietuviai — geriame alaus, valgome picą, sportuojame, diskutuojame ir t.t., žodžiu, smagiai leidžiame laiką.

— Iš ko pragyvenate?

— Audrius turi savo nedidelę sunkvežimį bendrovę, o aš nuo 1994 metų, pakviesta Kastyčio Latvio, dirbu „Atlantoje“ menedžere (lietuviškai — „vadybininke“ — L.T.). Pinigų turi užtekti, kiek uždirbi. Nes jau daugiau uždirbi, tuo poreikiu didėja. Taip yra visur.

— Ar turi draugų?

— Patys svarbiausieji draugai liko Lietuvoje. Tačiau ir

čia gyvenimas nevyksta už uždarytų durų. Prisimenu, 1990-1991 metais mūsų, neseniai atvažiavusių, pagrindinė susirinkimo vieta buvo „Playhouse“, kurio savininkė buvo lietuvė. Tai buvo senas, senu-telis restoranėlis, neremontuotas, bet labai savas. Barmenu dirbo Dainius Zalensas. Mes susirinkdavome, diskutuodavome. Nebuvo nei girtų, nei muštynių. Prisimink, tada vizos buvo išduodamos Maskvoje ar Leningrade. Tad, pati suprantai, kad joks mafiozas ar nusikaltėlis neturėjo jokios landos gauti vizą į JAV. Kad ir kokia neteisinga buvo sistema, bet tvarkos buvo daugiau. Taigi tą „Playhouse“ laiką prisimenu labai šviesiai. Be abejo, turime draugų, bet nėra tiek laiko, kiek jo skyreime draugams Lietuvoje. Galų gale, mes dabar šeima.

— Ar esi laiminga čia JAV. Jei turėtumei galimybę gyventi iš naujo — ką rinktuomeisi?

— Manau, kad esame gera, draugiška šeima. Gyvename meilėje ir santarvėje. Jei turėčiau galimybę gyventi iš naujo — nieko nekeisčiau, ečiau ta patia kryptimi. Nieko nesigailiu — patys geriausi metai buvo skirti sportui, turėjau didelių krūvių — sportavau du kartus per dieną po 2 ir 3 valandas, užsigrūdinau. Ši patirtis praverčia gyvenime. Ir net labai. Į sportą gal ir grįšiu, bet tik savo malonumui, kaip tas vyriokas iš College of DuPage, tada, kai vaikai pa-augs.

— Lietuva ir Tu. Kokia ateitis?

— Sakoma, kur tavo vaikai, ten tavo namai. Taip ir mes. Lietuvių kalba skamba mūsų namuose, liuanistinėje mokykloje, Meno mokyklėlėje. Mergaitės mokosi anglų kalbą iš aplinkos. Norėčiau pastebėti, kad čia mes esame įsileję ir lietuvių gyvenimą. Jei 1999 metais į „Draugo“ gegužinę vyktume todėl, kad reikėjo — Viktorija šoko Meno mokyklėlėje pramoginius šokus ir turėjo dalyvauti programoje, kurioje ir mes, tėvai, buvome įtraukti (šokome „Noriu miego“ ir t.t.), pieš ant asfalto. Tai praėjusių metų gegužinės jau ir laukėme — ne tik dėl dalyvavimo programoje, bet ir dėl to, kad smagu susitikti tokias pat jaunas šeimas iš Lietuvos ir patūti lietuviškoje aplinkoje. Vaikams taip pat buvo smagu.

Lietuvos vyriausybė turėtų, mums lietuviams išsaugoti dvigubą pilietybę. Ne dėl vizų mokescio. Dėl aukštesnio tikslo, dėl mūsų paramos daugeliu klausimų. Esame įvairių politinių įvykių sankirtoje ir niekada nebus vienu lietuviu per daug užjūriuose. Sekmės jau-nai Eglės ir Audriaus Kulbokų šeimai, o ypač jauniausiajai kartai — Viktorijai ir Silvijai. — L.T.

DRAUGAS, 2001 m. vasario 23 d., penktadienis

5

SVEIKATA

Lietuvos gydytojai stauojasi užsieniuose. Per 6 metus bendradarbiavimo su Vokietijos Tiubingeno universiteto mokymo baze, ten stazavosi apie 120 Lietuvos gydytojų. Taip pat Bioblingeno apskrities ligoninėje šiais metais stazuoja 20 gydytojų iš Kauno ir kitų Lietuvos miestų.

Lietuvoje sergamumas venerinėmis ligomis pradėjo didėti 1990 metais, o 1996 metais buvo pasiektas aukščiausias taškas. 1999 metais pradėjo mažėti. Šimtui tūkstančių gyventojų teko 45,3 sergantys sifiliu ir 33,8 gonoreja.

Lietuvos transplantacijos pradininkai — profesoriai Balys Dainys (insktų transplantacija) ir V. Sirvydis (atlikta per 20 širdies transplantacijų).

Šiuo metu Lietuvoje 400 žmonių laukia inksto, 20 — kepenų, 17 — širdies, 400 — ragenos persodinimo.

Donorystė. 2000 metais gauta pranešimų apie smegenų mirtį — 58, o donorais tapo mažiau kaip pusė — nesutiko gimines ir artimieji nepatvirtinti organus transplantacijai. Net 85 proc. atvejų, kai giminaičiai ir artimieji nepritarė, kad miręs artimas žmogus taptų donoru. Lietuvoje yra sutikę po mirties tapti organų donorais 258 žmonės, daugiau kaip pusė jų yra iki 30 metų amžiaus. Beje dauguma — vilniečiai. Yra ir keletas 70-čių. Lietuvoje 1 mln. gyventojų tenka 5,6 donorai, Ispanijoje — 33,6, Austrijoje — 26, Prancūzijoje — 16.

Eglės mėgstamo pyrago receptas.

Obuolių plokštainis
2 1/3 stiklinės miltų
1 stiklinė cukraus
250 gr. riebalų (margarino ar sviesto)
4 kiaušiniai
1 indelis (stiklinė) grietinės
nubrauktas šaukštelis sodos
citrinų žievelės, 1 kg. rūgščių obuolių
cinamono.

Riebalai supjaustomi gabaliukais (kubeliais), sudedami į dubenį ir pašildomi, kad būtų kieti. Beriant po truputį cukraus, įmušant po vieną kiaušini, jie išsukami iki putrumo. Į išsuktus riebalus supilama grietinė, su prieš tai į ją supilta soda, išmaišoma. Po to suberiama tarkuota citrinų žievelė, miltai. Tiesla gerai išmaišoma. Ji turi būti geros grietinės tirštumo. Riebalais ištepame skardą ir sukrečia-

Fizinio lavinimosi panto-kos tampa pavojingos vaikų gyvybei. Per pastaruosius dvejus metus Lietuvos mokyklose bendramokslų akivaizdoje suknubo ir mirė trys vaikai. Šių mirtų priežastis — pernelyg didelis fizinis krūvis ir įtampa.

Prostatos vėžiu Lietuvoje vyrai suserga vyresni nei 50 metų. Iš jų 70 proc. būna jau per velu, tikimybė išgydyti labai maža uždelus gydymą.

Šiais metais Illinois valstijoje motinomis iki 18 metų amžiaus tapo 400 mažiau, nei praėjusiais metais. Tai paaiškinama, kad moksleiviams buvo daugiau ir intensyviau aiškinama apie saugius intymius santykius.

AIDS — XX amžiaus pa-baigos pasaulio rykštė. Daugiausia gyvybių ji nušėdė Afrikos žemyne, iš kur tikima, ir atkeliavo ši liga. Nuo šios, mirtį sėjančios ligos, jau išmirė trečdalis visų Botsvanos gyventojų — 4 milijonai. Šiuo metu Afrikos Botstvanoje — kas trečias vaikas sega AIDS. Praeitais metais tai buvo žmonės gimę, 1960-1970 metais. Botstvana — šalis, kurioje daugiausia pasaulyje iškasmą deimantų. Šalies vyriausybė ragina žmones laikytis visų apsaugojimo priemonių, netgi susilaukymo — saugotis reikia, dabar, nes rytoj AIDS nelauks. Tačiau nepaisant visų prezidento kreipimosi apie susilaukymą, apsaugojimą ir abstinenciją — klesti prostitucija.

me tesla. Palaikome vidutinio karštumo orkaitėje 5-7 minutes. Tada išimame ir paviršiuje gražiai sudėliojame, šiek tiek paspausdami giliau į teslą, nuluptus ir skiltelemis supjaustytus obuolius. Vėliau paviršius apibarstomas cukrumi, sumaišytu su cinamonu. Kepame apie 40 minučių, vidutinio karštumo orkaitėje. Atvėsus plokštainis supjaustomas gražiais gabalėliais. Skanaus!

MŪSŲ MAŽIESIEMS

Ramutė Skučaitė

PO GALU, KIEK TŲ GALŲ

Jau daugiau kaip valanda šūkauja kampe lazda:

— Neužmirškiet niekada Turi 2 galus lazda!

Du galus — viena lazda! Prisiminkit visada.

Sužinoti nevelu: Trys — net šėseta galų!

Šešios lazdos, po galu Turi 12 galų...

Būtų reikavus lazda, Nenutilus niekada,

Bet šalia prabilo sketis: — Ar galiu tylos tikėtis?

Man tikrai pabodo laukti, Gal galėtum nebesaukti?

Na, ir klausimą tau duodu Atsakyk, kaip tau atrodo,

Kiek galų turi Pusseptintos lazdos?

Jau daugiau kaip valanda Sprendžia užduotį lazda...

Tylėdama!

Viktorija Kulbokaite, Meno mokyklos mokinė.

Šuolininkė Eglė.

GIMĘ LAISVĖS KOVŲ SŪKURYJE

Lietuvoje dar tebesmurtauja sovietinei kariūnui, dar neišdžiūvus zudynių aukų kraujui ir neužgesus žvakutėms ant kapų, dar tebegresiant mūsų tėvynės laisvei, 1991 m. sausio 17 d. Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (dabar — Krašto apsaugos savanoriškosios pajėgos — KASP) įstatymą. Šios tarnybos įsteigimas buvo menka atsvara gausiai, puikiai ginkluotai okupantų karo mašinai, tačiau visų pirmųjų savanorių širdyse degė meilė tėvynei ir begalinis ryžtas ją apginti. Pirmuoju šios tarnybos stabo viršininku buvo paskirtas Jonas Gečas (dabar krašto apsaugos viceministras, atsargos pulkininkas, buvęs Šaulių sąjungos vadas). Jau pirmosiomis tarnybos įkūrimo dienomis buvo įsteigta štabas, skyriai, ir tarnybą upe plustelėjo šimtai savanorių. Kiekvienas supranta, su kokiais dideliais sunkumais ir problemomis turėjo susidurti J. Gečas ir jo bendražygiai, juk viską reikėjo pradėti nuo nulio. Nuo pirmųjų dienų savanoriai ėmėsi saugoti Aukščiausiosios Tarybos rūmus ir kitus strateginius objektus, ruošėsi pasipriešinimui tolesniems agresorių veiksams. Norisi paminėti, kad ir šauliai dalyvavo tarnybos steigime. Pats J. Gečas dalyvavo Šaulių sąjungos atkūrimo veikloje, buvo LSS štabo viršininku. Pirmosiomis dienomis į SKA tarnybą įstojo G. Jučiukonis, E. Jakimavičius, V. Geštaitas, R. Mintautas, A. Burakas, R. Martinkus, S. Vaitulionis, A. Lapėnaitis, A. Palevičius, Z. Stuoģis, B. Juozaitis ir kt. daugelis dalyvavo steigiant jos dalinius vietus.

Pradžioje jau 10 metų nuo Savanoriškųjų pajėgų įkūrimo ir per šį laikotarpį savanoriai tvirtai rado savo vietą mūsų valstybės gyvenime ir gynybiniame potencialo. Atsimeina juos 1991 m. sausio įvykių dienomis, pasižymėjo jie rugpjūčio puo metu, kuomet, ginčdamas AT prieigas, žuvo savanoris iš Alytaus A. Sakalauskas, vykdant operaciją „Kelias“, kuomet Lietuvos keliose buvo kontroliuojamas sietimos kariuomenės judėjimas, atliko nemažą darbą, išvedant ją, savanoriai dalyvavo tarptautinėse taikos palaikymo misijose, tarptautiniuose mokymuose, dešimtys savanorių tobulino savo karines žinias užsienio valstybių karo mokyklose ir bazėse, savanoriai saugo svarbiausius valstybės strateginius objektus, be

jų neapsieita ir likviduojant stichines nelaimes bei padarinius šalyje... Be abejo, savanoriai tvirtai žengia 1919 metų savanorių pramintais takais. Su kiekviena diena savanorių gretos auga, tvirtėja, jų indelis mūsų valstybės saugumui darosi vis svarbesnis. Ir tai nenuostabu — jiems vadovavo plk. J. Gečas, šiuo metu vadovauja plk. A. Pocius — tikrieji Lietuvos karininkai, patriotai. Kokia vadų dvasia, tokia ir karių.

Paminint Savanoriškųjų pajėgų dešimtmetį, Vilniuje Katedros aikštėje, buvo surengta savanorių rikiuotė, minėjimas ir paradas. Pagerbti ir pasveikinti savanorius su dešimtmečiu atvyko Respublikos prezidentas V. Adamkus, KA ministras L. Linkevičius, pirmasis vadas, KA viceministras J. Gečas, kariuomenės vadas brigados generolas J. Gečas, karinių struktūrų vadai, užsienio valstybių karo atašė, visuomeninių organizacijų vadovai ir kt.

NATIONAL DEFENCE VOLUNTARY FORCES

Lietuvos savanorių pasiryžimas ginti tėvynę dar kartą patvirtino: esame tvirtos valios tauta, suvokusi laisvės kainą ir vertę bendruomenė, prieš savanorių rikiuotę kalbėdavo prezidentas. Jis akcentavo, jog prieš dešimtį metų savanorių tapti, viešai susieti savo likimą su tarnyba krašto apsaugai reiškė didelę nežinią ir dvasios drąsą. V. Adamkus pabrėžė: „Šiandien esate neatskiriama mūsų valstybinio saugumo dalis, savąja tarnyba

Krašto apsaugos savanorių pajėgų Tauro apygardos 4-sios rinktinės ir Marijampolės apskrities vadovai J. Basanavičius aikštėje Marijampolėje (2001.01.17) iškilmingos savanorių rikiuotės metu, paminint Krašto apsaugos savanorių pajėgų įkūrimo 10-ąsias metines. Romo Eidukevičiaus nuotrauka.

turinti kaskart naujai išsikvoti visuomenės pagarbą ir pasitikėjimą”.

Su garbingu dešimtmečiu savanorius pasveikino ir krašto apsaugos ministras L. Linkevičius. Jis sakė, kad savanorių ištakos šalies laisvės kovose ir tai juos užgrūdino. Jis džiaugėsi savanorių pasiekimais ir jų ryžtu ginti mūsų valstybę ir tautą.

Po minėjimo Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo atkojamos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius savanorius. Po šv. Mišių buvo padėtos gėlės prie Seimo gynėjų atminimo paminklo, pagerbtas savanoris A. Sakalauskas atminimas, žuvimo vietoje prie paminklinio akmenų jis buvo pagerbtas tylos minute ir gėlėmis.

Vėliau iškilmės tęsėsi KASP štabe. Čia įvyko minėjimas, apdovanojimai, koncertas. Svečiai galėjo apžiūrėti atidarytą parodą, skirtą Savanorių pajėgų dešimtmečiui, susipažinti su savanorių tarnyba, gyvenimu ir buitimi.

Šventiniai renginiai savanorių sukaktuvėms vyko visų apskrinių miestuose.

Savanoriškosios pajėgos yra sudedamoji Lietuvos kariuomenės dalis, formuojama iš karių savanorių ir profesinės tarnybos karių. Daliniai formuojami teritoriniu principu — pagal savanorių gyvenamąsias vietas. Šiuose daliniuose tarnauja 10,000 savanorių ir daugiau 2,000 profesinės karo tarnybos karių. Jie suskirstyti į dešimt rinktinę ir dvi aviacijos eskadriles. Savanoriai nuolat ruošiasi valstybės gynybai, saugo svarbiausius šalies strateginius objektus, vykdo šaukimą į Lietuvos kariuomenę, ruošia mobilizacinius planus, teikia pagalbą stichinių nelaimių metu bei likviduojant jų padarinius ir kt.

Tad belieka savanoriams palinkėti stiprybės, ryžto ir pasisekimų stiprinant ir ginant Lietuvos valstybingumą, ugdat tautos gerovę.

Stasys Ignatavičius

* Seimo narys, socialliberalas Algimantas Indriūnas siūlo įstatymo pataisas, kurios palengvintų ir paskatintų užsieniečių atvykimą į Lietuvos kurortus gydytis ir ilsetis. Konsulinio mokesčio įstatymo papildymo projekte parlamentas siūlo neimti konsulinio mokesčio už vizų išdavimą užsieniečiams ir jų šeimų nariams, atvykstantiems gydytis ar ilsetis į Lietuvos kurortus ir turintiems Lietuvos kurortų sanatorių išduotus gydymosi ar poilsinius kelialapius.

(BNS)

NAŠLAIČIAI TILŽEJE MOKOSI LIETUVIŲ KALBOS

Rašau Jums noredama pasakoti apie pedagoginio darbo akimiras Karaliaučiaus krašto Tilžės mokykloje-internate.

Lietuvoje, Pagėgių mokykloje-internate, 29 metus dirbau mokytoja, mokiau našlaicius ir kitus į šią mokyklą ištaigą nukreiptus ir priimtus moksleivius. Pajutusi šio darbo prasmę, neatsisakiau padirbti ir Tilžės mokykloje-internate. Ir štai jau antri metai mokau šios mokyklos mokinius lietuvių kalbos. Šiais mokslo metais lietuvių kalbos fakultatyvą lanko 20 mokinių. Tai vaikai našlaiciai, arba tėvų globos netekę vaikai.

Galiu drąsiai teigti, kad tai nelengvas darbas. Vaikai į mokyklą-internatą patekę iš mišrių šeimų, kuriose kalbėta rusų kalba, o čia, taip pat tarpusavyje bendraujama rusų kalba. Lietuvišką žodį vaikai išgirsta tik lietuvių kalbos pamokose, švenčių metu. Mokinių, kurių giminė gyvena Lietuvoje ir vasarą praleidžia pas senelius, bando drąsiau tarti lietuviškus žodžius.

Vaičių norai geri. Jie nori išmokti tėvų ir senelių gimtąją kalbą. Jie didžiuojasi, kad turi galimybę lankytis Lietuvoje, kad lanko lietuvių kalbos fakultatyvą ir žino, kad jais rūpinasi Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos respublikos vyriausybės, Mazosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje. Apie tai dažnai vaikams papasakojau pamokų, ekskursijų, susibūrimų, švenčių metu. Aš ir mano mokinukai ypač dėkingi Mazosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, asmeniškai V. Trumpjonui, už 2000 m. skirtas lėšas projektams „Mokymo priemonės“, bei Šventų Katedrų ir Naujųjų metų švenčių ruošimui. Tai ne tik materialinė, bet ir dalykinė-metodinė parama. Už skirtas lėšas įsigijome pedagoginių ir metodinių knygų, audio kasetų su lietuviškais pamokų tekstais, mokymo priemonių pamokoms: rašomojo, bei spalvoto popieriaus, sąsiuvinų, rašiklių, pieštukų ir kt. Vaikai buvo nustebinti jiems padovanotomis knygelėmis „Pirmoji abėcėlė“. Jau rugpjūčio mėn. susipažinę su abėcėle pradėjome mokytis rašyti lietuviškas raides, galvojome lietuviškus žodžius ir įrašinėjome į langečius jų skiemenis. Reikšminga, patogu, vaizdu, idomu.

Su nerimu laukėme šv. Kalėdų. Vaikai žinojo, kad šventę bus prasminga. Išmokome eilėraščių, laukėme dovanų ir Kalėdų senelio. Deja... Ka-

lėdų eglutė numatyta data neįvyko. Mokykla buvo apvogta ir padegta. Mokykla patyrė daug materialinių nuostolių: ugnis suniokojo klases, kabinetus, aktų salę, kurioje buvo numatyta vesti šventę. Direktorės nurodymu kalėdinę eglutę organizavome sporto salėje gruodžio 23 d. Kadangi dalį vaikų po gaisro buvo prigludę miesto gyventojai, giminės, teko juos atsivežti. Mazosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje priešnuajamėtinė parama pralinksmino vaikus, suteikė materialinę, dvasinę ir moralinę pagalbą. Kalėdų Senelis atnešė dovanų. Jis lietuviukus pakvietė prie šventinės vakarienės. Vaikai neliko skolingi seneliui — suvaidino scenos vaizdėlį „Miško mokykla“, žaidė, pamišo piktadarių padarytą nuoskaudą jų namams. Gavus rėmėjų lėšų, mokyklos vadovybė organizavo remonto darbus. Nuosirdžiai dirbo ir vaikai.

Sausio 18 d., lietuvių kalbos fakultatyvą lankantys vaikai, vėl tęsė savo darbą: rašė lietuviškas raides, kartojė ir mokėsi naujų lietuviškų žodžių, jungė juos į sakinius.

Prasidėjo 2001 metai. Tikimės, kad jie bus geresni, našesni žiniomis, negu praėjė.

Vaikai labai nori pabuvoti Lietuvoje. Šių metų vasarą planuojame ekskursiją po pamario kraštą: Klaipėdą, Vėntės Ragą, Šilutę, Pagėgius. Tai praplės vaikų akiratį, jie susipažins su tuo kraštu, kurio kalbos mokosi.

Su pagarba ir dėkingumu,

L. Glinskienė
Tilžės mokyklos-internato lietuvių fakultatyvo mokytoja

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Parduodamas limuzinas.
1998 m. baltas, 6 vietų, gerame stovyje.
Tel. 630-323-5326 arba 630-842-3679.

Parduodami baldai:
sofa, valgomojo stalas, 2 komodos, svetainės staliukai.
Tel. 773-471-0720.

Reikalingi taksi vairuotojai.
Pats apmokau. Skambinti tel. 847-774-6643 arba 630-739-0144.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Alexander J. Mockus, LTD Realtors

„BUD“ BALYS BUDRAITIS

Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Sinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 773-767-6655 mob.: 773-259-3303
Fax 773-767-9618

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Reikalinga moteris, užauginusi savo vaikus, padėti prižiūrėti naujagimį, tvarkyti namus, gaminti maistą ir gyventi kartu. Privalo susikalbėti angliškai. Darbas šiauriniame priemiestyje. Tel. 312-850-0595, skambinti darbo dienomis nuo 11 v.r. iki 7 v.v., Anelė.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.

Aukojo Lietuvos partizanų šalpai:

\$500 Sofija Jelionienė, savo vyro, a.a. Adolfo Leono Jelionio atminimui atsiuntė draugų ir pažįstamų paskirtas sumas mirusio pagerbimui, kad palengvintų buvusių partizanų likusias gyvenimo dienas. Aukojo šie asmenys: Ona, Stasys, Budėjai; Jolita Balzekaitė; Irena, Albertas Kereliai; Regina, Kazys Kreivėnai; Laima, Antanas Liūneckai; Leonas, Nijolė Maskaliūnaitė; Janina, Ramojus Mozoliauskai; Ale, Vytautas Namikai; Emilija Pakštienė; Vladė, Bronius Siliūnai; Aldona, Balys Slonskiai; Petras Vėbra; Teresė, Vincas Urbaiciai.

\$400 Kazlauskas Algis ir šeima (iš viso \$1,900).

\$330 a.a. Juozo Tauro prisiminimui aukojo šie jo draugai: D. ir D. Krivickai; L. ir J. Krivickai ir šeima; A. Balbata; A. ir E. Dūdai; K. Gaizauskienė; A. ir V. Gruzdžiai; V. Mazeika; dr. P. ir D. Liaubai; O. ir P. Michelevičiai; J. ir E. Slavinskai; V. Staskus; S. Vaškienė; A. Acienė; V. ir A. Gedmintai; L. Kynienė.

\$200 Tauragės klubas (iš viso \$500).

\$100 Kereliai Irena, Albertas (iš viso \$1,200); Maskaliūnaitė Nijolė ir Leonas (iš viso \$1,400).

\$50 Sereikai Jonas, Ona; Urbaiciai Teresė, Vincas (iš viso \$600); Amerikos lietuvių draugija, San Diego skyrius.

\$25 Grauzininė Marija; Račius Juozas (iš viso \$625).

\$20 Pankienė Aldona.

\$15 Rev. dr. Gerulis a.a. Valės atminimui.

\$10 Stulpinienė Liudmila.

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba ir šelpiamieji partizanai nuosirdžiausiai dėkoja aukotojams. Taip pat reiškiam užuojautą mirusiųjų asmenų šeimų nariams ir jų draugams bei dėkojame už paskirtas aukas. Aukus siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629.

Minint Krašto apsaugos savanorių pajėgų 10 metų įkūrimo sukaktį Marijampolėje š.m. sausio 17 d. Romo Eidukevičiaus nuotrauka.

Gumbinės „Nandruvėlė“, apsilankiusi Tolminkiemyje š.m. sausio 7 d. S. Šamborskio nuotrauka.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

AR PENSININKAI KALTI?

Idomu skaityti žurnalistas Audronės V. Škiudaitės rašinius „Draugo“ dienraštyje. Jos rašinys „Pensininkų diktatūra“ įžeidė ne vieną pensininką, nepaisant, kur jie begyventų. Pagal jos rašinį, pensininkai yra kalčiausi dėl Lietuvos esančių negerovių, nes jie dalyvauja visose demonstracijose, nukreiptose prieš vyriausybę. Nemanyčiau, kad ant demonstrantų nugarų yra parašyta, kas jie ir kam atstovauja? Visiems yra žinoma, kad demonstrantai gali būti perkami. Viso pasaulio dirbantieji tikisi, kad jie dirbdami užsidirbs senatvei pragyvenimui. Negaudami, kas jiems priklauso, o vyriausybė nekreipiant dėmesio į teisingus reikalavimus, visiškai normalu, kad žmonės išeina į demonstracijas. Kad vyriausybė nutarė sumažinti pensijas tiems, kurie dar užsidirba, yra suprantama, tas yra ir Amerikoje. Dirbantis pensininkas turi nustatytą mokėstį skirti socialiniam draudimui. Pasakymas, kad jaunimas išvaziuoja į užjūrus dėl „pensininkų diktatūros“, neatitinka logiškam galvojimui. Ar ne teisingiau būtų rašyti, kad aukštoji valdininkija nesirūpina žmonių gerove, todėl kenčia pensininkai, jaunimas ir didžioji dalis Lietuvos gyventojų?

Audronės V. Škiudaitės rašinys dvelkia neapykantą pensininkams, jie yra padaryti „atpirkimo ožiais“. Ne pensininkų reikalas rūpintis jaunimui, ekonomikos klestėjimu, vaikų bei našlaičių globa, tam yra prezidentas, Seimas, ministrai ir kiti valdantieji organai. Jie turėtų pirmieji sumažinti savo didžiulius algas, nutraukti nereikalingas keliones ir užsienį, kovoti su kyšininkais, vagimis ir atostogas leisti Lietuvoje. Jeigu į Lietuvos valdymą eitų žmonės, siekiantys atkurti tevyneje gyvenančių žmonių gerovę ir detų pastangas kuo mažiau remtis užsienio valstybių paskolomis, pinigų užtekėtų visiems ir nereikėtų kaltinti pensininkų.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

NEPATENKINTAS PREZIDENTAS

Šių metų sausio 30 d. „Drauge“ išspausdintas Leono Narbutio pasikalbėjimas su prezidentu Adamkumi. Jame prezidentas duoda suprasti, kad jis nėra patenkintas kai kuria išeivijos lietuvių spauda ir Čikagos lietuvių pareiškimais, mokant valdymo ir patriotizmą.

Galima suprasti prezidento norą, kad JAV lietuviai žygiuotų pagal jo mušamą būgną, bet jis taip pat neturėtų nustepti, jei išeivija turi savo nuomonę apie tai, kas dedasi Lietuvoje ir kas joje yra blogai, nepaisant, kas būtų jos prezidentu — Adamkus, Brazauskas ar koks nors kitas. Užsienio lietuvių požiūriu, prezidentas per 3 metus nepateisino ir ji sudėtų vilčių — priartinti Lietuvą kiek galima arčiau prie vakarietiško valdymo būdo. Adamkus, nuvykęs į Lietuvą, pradėjo veikti ne pagal vakarietišką tvarką, bet persiėmė vietinių patarėjų sovietiška galvosena.

Prieš V. Adamkui perimant prezidentavimą, Lietuvoje veikė penkios valdžios — Seimo, vyriausybės, prezidento ir dvi neoficialios — biurokratijos ir mafijos. Atrodo, visos šios valdžios pasiliko veikti ir po 2 metų. Nuo Sąjūdžio laikų ofi-

cialios Lietuvos valdžios yra užsiėmusios vien nuolatiniu vyriausybės pertvarkymu, kai tuo tarpu tikrasis vyriausybės tikslas — krašto ekonominė gerovė ir gyventojų būties pagerinimas — buvo nustumtas į paskutinę vietą, arba visai užmirštas. Krašto prezidentui neužtenka vien pasakyti, kad biurokratija stabdo krašto ekonominę vystymąsi ar ūkio gaminių eksportą į užsienį — jis taip pat turi imtis priemonių tai pakeisti į gerą pusę.

Pagal konstituciją prezidentas turi teisę pateikti Seimo svarstymui naujų įstatymų projektus. Deja, per 3 metus prez. nėra to padaręs. O Lietuvai verkiant reikia naujų įstatymų, pertvarkant blogų tarnautojų atleidimo tvarką, tuo sutramdant išaugusią krašto biurokratiją ir kai kurių valdininkų korupciją. Dar svarbiau yra pakeisti Seimo rinkimų tvarką ir pervesti viso Seimo kontrolę į rinkėjų rankas, tuo sumažinant politinių partijų vadų perdėtą galią valdancią pusę Seimo narių. Jau vien šios reformos priartintų visą krašto valdymo sistemą prie vakarietiško būdo, kas yra svarbu, norint patekti į vakarietišką demokratiją sąjungas.

Kaip buvusio prez. Griniaus atvejis rodo, kraštą valdyti neužtenka vien tėvynės meilės — reikia prie jos turėti ir kitų gabumų. To išeivija dar tikisi ir laukia iš prez. V. Adamkaus.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL

VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI

Neseniai „Drauge“ buvo aprašyta mėsinsinjo Vytauto Kazlausko Marijampolėje įkurtų „Vaiko tėviškos“ namų padėtis. Rudenį juose apsilankiusi, „Saulutės“ Floridos skyriaus pirmininkė Birutė Kozienė rado tam tikrų trūkumų. „Laiškų skyriuje“ vienas namelių rėmėjas paneigė spaudoje iškeltas negeroves.

Tikriausiai abu yra teisūs. Birutės Kozienės aprašymas išaukštė namelių patikrinimą. Pasirodo, kad, trūkstant lėšų Socialinės apsaugos ministerijos skiriamai pinigai vaikų globai (500 Lt vienam vaikui per mėnesį) buvo naudojami ir darbuotojų algoms ar remionams. Taip dalijant pinigais, vis tiek visur trūko.

Socialinio skyriaus direktorė Daiva Pankauskienė tvirtina, kad po keletos komisijų apsilankymo padėtis šiuose namuose pagerėjo. Atvyksta gydytojas tikrinti vaikų sveikatos. Išspręstas vaikų nuvežimo ir parvežimo iš mokyklos klausimas.

Nameliai kurti šeimyniniu pagrindu — t.y. rajonėlis susideda iš atskirų namelių su „motina“ ir vaikais. Dabar atidžiau sekama, kad motinos auklėtojos ir vaikai laikytųsi švaros-higienos reikalavimų. D. Pankauskienė rašo: „Tvarios vaikus ir darbuotojų asmens bylos, sudarinėjami šeimų laisvalaikio organizavimui veiklos planai. Numatyta kiekviename namelyje įvesti elektros, dujų, bei vandens apskaitos prietaisus. Gaunami vaikui 500 Lt per mėnesį, turi būti skirti tik vaiko reikmenims — maistui, drabužiams, avalynei, vaistams, mokymo priemonėms, kultūriniam lavinimui. Šiuo metu pinigai naudojami pagal paskirtį. Todėl labai trūksta pinigų darbuotojų atlyginimams bei kitoms reikmenims“.

Taigi, nameliamis tebereikia užsienio lietuvių paramos. Čia gyvenantys vaikučiai, iš kur jie bebūtų kilę — pamestini-

Pavasarinio potvynio vanduo, išsiliejęs iš ledų sukaustyto Nemuno Šilutės rajone apsemė ir pradžios mokyklą. Rolando Šalgievičiaus (Elta) nuotrauka.

kai, našlaičiai, paimti iš alkoholių ar narkomanų tėvų — gauna globą ir yra lavinami. Birutės Kozienės pastabos atkreipė dėmesį į namelių-pablogėjusią padėtį ir jos konstruktyvi kritika pagerino globojamų vaikų gyvenimą.

Kadangi Lietuvoje visur trūksta pinigų, prašoma nepamiršti paramos iš Italijos į Lietuvą sugrįžusio mėsinsinjo V. Kazlausko įsteigtiems „Vaiko tėviškės“ namams Marijampolėje.

Indrė Tijūnelienė
Lietuvos vaikų globos
būrelio „Saulutė“ pirmininkė

MIELAS „DRAUGE“!

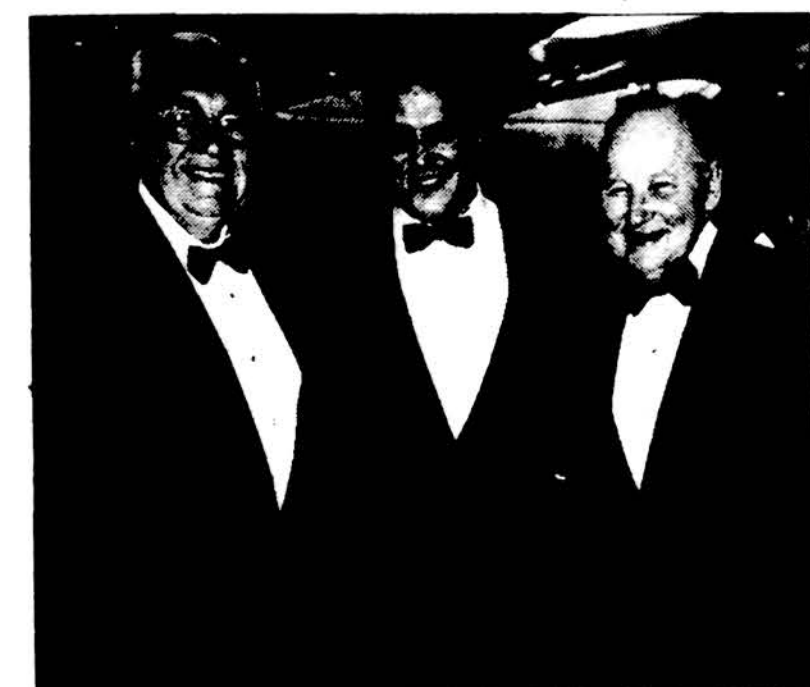
Nuoširdžiai dėkojame Tau už mūsų bendravimą praėjusiais metais. Tave skaitome ne tik mes, Papilės Simono Daukanto vidurinės mokyklos ateitininkai, bet ir visi moksleiviai. Tu mokyklos skaityklą visiems prieinamas. Tačiau, labai gaila, bet nei mokyklos administracija, nei mūsų ateitininkų kuopa neturiu galimybių be rėmėjų pagalbos užsiprenumeruoti Tave 2001-iesiems. Dėkojame Tau „Drauge“, ir Laimai bei Jonui Salčiui už suteiktą galimybę susipažinti su „Drauge“.

Linkime „Draugui“ sėkmes ir daug idomių straipsnių, suartinančių Lietuvos ir užjūrio lietuvių.

Su pagarba ir dėkingumu Papilės Simono Daukanto vidurinės mokyklos ateitininkų kuopos vardu — mokytoja ir globėja.

Genovaitė Pundziūvienė,
direktorė Jovita
Monkevičienė
Papilė

Pastaba: gal atsirastų ateitininkų ar jaunimą mylinčių tautiečių, kurie galėtų pratęsti „Drauge“ prenumeratą? Papilės ateitininkų kuopa? Adresas: Genovaitė Pundziūvienė, 5456 A. Mockaus 4-4, Papilės S. Daukanto vid. mokykla, Akmenės raj., Lithuania

Prez. G.W. Bush inauguraciniame pokylyje Vašingtono Hilton viešbutio saleje. Iš kairės: Vytautas Jasinevičius, Illinois sen. Peter Fitzgerald ir Casimir Oksas. John Mc Ivor nuotrauka.

1946 METAI VASARIO 16

Kartais prisimena Vasario 16 minėjimas Vokietijoje, Wiesbadene, 1946 m. Koks pakilęs jausmas. Ruošiamės eiti į minėjimą. Senūnas Montvydas praneša, kad į minėjimą tik su pakvietimais. Neįtikėtina! Šulcienė (gyvenom vienam kambary) supykus, ponus plūsdama, eina baltinius skalbti. Žinoma, ant grūdės, nes tuo laiku skalbimo mašinų dar nebuvom matę.

Mudu su Šulcu išgeriam vyno po butelį, kad širdelės taip neskaudėtų. Atsitiko atvirkščiai. Vynas tautiškumo jausmus dar daugiau sukle. Einau į minėjimą! Prie salės durų sargai-policininkai mudu į vidų neleidžia. Tik su pakvietimais. Vyno padrasintas, rėkiu, kad leiskit į vidų ar areštuokit. Vasario 16 proga būsiu kalėjime sėdėjęs. Sargai nutempia mane toliau nuo durų ir į minėjimą neleidžia. Vis tik, ponai išgirdę, kad liaudis triukšmą kelia, suleido visus į salę. Salė buvo didžiulė dar ir latviai būtų tilpę.

Koks pakilęs jausmas, kad ir mes „muzikėliai“ jau sėdime saleje. Šnairuojame ir aukštos klasės brolius lietuvių, kurie sėdi su pakvietimais.

Ar taip galėjo būti? Ar broliai lietuviai, palikę savo tėvynę, atsidūrę Vokietijos kareivinėse, gyvendami vienam kambary dvi ar trys šeimos, užaugę laisvoji Lietuvoje galėjo taip elgtis? Taip buvo. Tik čia, doleris mus labai sulygino.

Prisimena Kasselio stovyklą, solidarumo mokestis. Stovyklos vadovybė uždėjo visiem stovyklos gyventojams solidarumo mokestį. Nemokantiems mokėstų — neleis išemigruoti. Ar nebuvo keista? Iš kur galėjo tas plikas D.P. gauti pinigų mokestius mokėti.

Pagalvojus, ar ne gyvenimo sąlygos veikia į žmogaus charakterį. Vokietijoje buvom be teisių ubagai, bet mūsų praeitis skirstė mus į luomas. Čia pradėtas naujas gyvenimas mus labai suvienijo. Aš many-

čiau, doleris tai padarė.

Manau ir dabar, jei gyventume Lietuvoje, taip darytume, kaip mūsų tautiečiai daro. Tokios sąlygos, toks gyvenimas. Gal kada teisingai sakydavo, kad — jūs, vaikeliai, taip darykit, kaip tėvelis daro.

A. Grigaitis
Livonia, Michigan

VASARIO 16-OSIOS DVASIA

(Atkelta iš 3 psl.)

Direktorius papasakojo, kad mokyklą, miestelį ir parapiją globoja buvę musninkai — išeiviai Jonas Jurkūnas ir Marija Remienė iš Čikagos priemiesčių bei dabartinis kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis, taip pat buvęs išeivis. Jie daug padarė ir tebedaro, kad tėviškoje būtų gyva Vasario 16-osios dvasia. Bet tai ilgas pasakojimas ir apie tai turės būti atskira kalba.

Toliau — pakeliui į Vilnių — pamatėme labai šventišką pirmąją lietuvių sostinę — Kernavę, kuri švietė švara, tvarka bei žydejo vėliavomis ir būriais jaunimo, laigancio tarp penkių pilikalnių po Pajautos slėnį.

Grįžę namo, vyriausiąjį sūnų Daumantą radome besirušiantį į jaunimui skirtą Vasario 16-osios koncertą Vingio parke. Po koncerto jis grįžo labai patenkintas: grojo jaunimo numylėtos muzikos žvaigždės, buvo spalvingos ugnies salės. Jaunimo buvo pilna Vingio parko aikštė. Daumantas juokėsi, kad ne visi žinojo, kas yra ta Vasario 16-oji, kaip nežino, kada prasidėjo ar baigėsi Pirmasis ir Antrasis pasauliniai karai. Bet, galvoju, dabar šie jaunuoliai pasakos, kad Marijoną Mikutavičių ir ŽASus gyvus matė Vasario 16-osios koncerte ir kada nors jiems iškils klausimas, o kasgi vis dėlto tą dieną įvyko. Koncerto dalyvių ir klausytojų su švente pasveikino svarbiausias organizatorius — Vilniaus meras A. Zuokas, jauniausias meras Lietuvoje.

Tą dieną, žinoma, buvo ir nemalonių dalykų, bet juos palikime kasdienos buičiai. Šiandien mūsų tikslas buvo ieškoti to, kas padeda, o ne trukdo gyventi.

O savo Vasario 16-osios dienoraštį norėčiau baigti pasakojimu apie sūnaus draugą. Jis gimnazistas, muzikantas, kuris kartais groja šokiams ir

DRAUGAS, 2001 m. vasario 23 d., penktadienis

7

A. † A.

JONAS PETRAŠKEVIČIUS

Mirė 2001 m. vasario 12 d., sulaukęs 79 metų. Gyveno San Diego, CA. Gimė Panevėžyje.

Velionis palaidotas vasario 16 d.

Nuliūdę liko: žmona Waltraut, sūnus Henrikas su šeima, duktė Shirley su šeima ir sesuo Ona Gutauskienė su šeima.

Nuliūdę artimieji.

TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

VINCENTAS GUDAITIS

Prieš 30 metų mūsų mylimas Tėvelis, Uošvis ir Senelis buvo pašauktas Aukščiausiojo sugrįžti namo. Begalinė tuštuma ir skausmas tebelieka šiandien. Už a.a. Vincento Gudaičio sielą šv. Mišios bus atnašaujamos 2001 m. vasario 25 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Prašome visų giminių, draugų ir pažįstamų prisiminti a.a. Vincentą savo maldose.

Tebeliūdintys: Jolanda, Alfonsas, Vilija ir Svajonė Kereliai.

RAGINA RUSIJĄ NEATIDĖLIOTI SIENOS SUTARTIES

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas paragino Rusijos Valstybės Dūmą neatidėti Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos sutarčių tvirtinimo. „Lietuva jau pademonstravo gerą valią ir ryžą, ratifikudama pasirašytąsias sutartis, tad tikisi adekvatių Rusijos Federacijos Dūmos veiksmų. Atidėliojimas — tai nėra pažangos veiksmas“, antadienį sakė A. Paulauskas.

Seimo pirmininkas BNS komentavo žinias apie pirmadienį vykusio Valstybės Dūmos Tarptautinių reikalų komiteto posėdžio rezultatus. Komitetas nepriėmė jokio sprendimo dėl teikimo Valstybės Dūmai tvirtinti šias sutartis. Be to, Valstybės Dūma su Aukštųjų sienų klausimu rėmėsi — Federacijos Taryba — ketina sudaryti bendrą grupę, kuri vyks į Karaliaučiaus sritį ir susipažins su padėtimi vietoje.

Kaip žinoma, Lietuva siekia, kad dar 1997 m. pasirašytos sutartys dėl valstybių sausumos ir jūros sienos būtų patvirtintos iki kovo pabaigos planuojamo prezidento Valdo Adamkaus vizito į Maskvą. Seimas jas patvirtino 1999 m. rudenį. (BNS)

Nors šie Vasario 16-osios paieškos internete sistema. Nuo šiol internetinėje darbo biržoje bus pateikti visi LDB turimi duomenys apie darbo paklausą ir pasiūlą. Interneto adresas: www.ldb.lt

• Ne visomis lazdomis galima abiem galais atsiremti į žemę.

Lietuvos darbo birža — LDB — pristatė išsamiąsias Lietuvoje darbo paieškos internete sistemą. Nuo šiol internetinėje darbo biržoje bus pateikti visi LDB turimi duomenys apie darbo paklausą ir pasiūlą. Interneto adresas: www.ldb.lt

Kęstutis Vanago (Elta) nuotrauka

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apytinkliū Lietuvos Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Primerame, kad Pasaulio lietuvių centro metinis narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, vasario 25 d., 12:30 val. p.p. didžiojoje saleje. Įgaliojimai (proxies) buvo išsiųsti laiku, tačiau jei dėl kokių nors priežasčių jų negavote, vis tiek prašome narius dalyvauti susirinkime.

A. KEBURIO „KOLIAŽAI“

Balzko lietuvių kultūros muziejus kvietia visus į lietuvių menininko Algio Keburio parodą „Koliazai“ atidarymą, kuris vyks penktadienį, kovo 16 d. 7:30 val.v.

Algis Keburyš mokėsi Marijampolės dailės studijoje, vėliau – Vilniaus amatų mokykloje. Taip pat yra studijavęs architektūrą Inžinerijos ir technologijos institute Vilniuje.

Šiuo metu dailininkas gyvena New Yorke. Nuo 1995 me-

tų yra dalyvavęs daugelyje parodų ir meno festivalių JAV ir yra pelnęs nemažai apdovanojimų.

Kurdamas dailininkas naudoja įvairiais laikotarpiais kūrusių dailininkų ir fotografų darbų detales, įvairiais. Jis sąmoningai maišo epochas ir tokiu būdu stengiasi kurti mįslingą atmosferą, kurioje pinasi dialogai iš paties dailininko sapnų, praeities ir dabarties ir kurioje prarandamas laiko jausmas. Dailininkas savo kūryba stengiasi kalbėti apie būties paslaptis, gyvenimo trapumą, meilę ir aistrą.

Skelbimai

Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

First Personal Banke vasario 17 d. vykusioje Lietuvos nepriklausomybės prisiminimo šventėje – viena iš banko vadovų Rūta Stanulienė su banko tarnautojomis Edita Žiurinskienė, Neringa Noreikienė ir Renė Aleksandravičienė. E. Šulaitis nuotr.

LIETUVIŠKŲ DIRBINIŲ PARODA BANKE

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga lietuviams daugiausia tarnaujantis First Personal Bankas savo naujame pastate – 6162 S. Archer Ave. – buvo išstatęs tautodailės ir lietuviškų dirbinių parodą.

Cia ją surengė žinomas Lietuvos Vytų organizacijos veikėjas Vincas (Vince) Samaška, kuris nuo senų laikų renka viską, kas lietuviška. Šioje parodoje vyravo gintaras su medžio figūromis, įvairūs karoliai, kiti gintaro gaminiai. Buvo ir nepriklausomos Lietuvos metalinių pinigų kolekcijos ir pan.

Kai kuriuos parodoje išstatytus gaminius V. Samaška parduoda ir, pasibaigus parodai, pirkėjai juos galės pasiimti į namus. Kaip atrodo, kainos yra gana nedidelės – gerokai žemesnės negu kitur.

Vasario 17 dieną Lietuvos nepriklausomybės šventės proga šio banko lankytoji buvo vašinami netoliese įsikū-

rusios „Racine“ kepyklos kepimomis bandelėmis – lašiniučiais bei kava.

Cia mūsų tautiečius pasitikdavo banko viceprezidentė ir direktorė Rūta M. Stanulienė su kitomis šiame banke tarnaujančiomis lietuvišėmis: Edita Žiurinskienė, Neringa Noreikienė ir Renė Aleksandravičienė. Jos visada yra pasiryžusios patarnauti lietuviams taupytojams, kurių skaičius čia kasdien didėja. Ypač ši banką mėgsta naujai į šį kraštą atvykusieji, kurie viską gali čia išsiaiškinti lietuvių kalba.

Smagu, kad lietuviai pagaliau susilaukė šios lietuviškos finansinės institucijos, kuri visą savo dėmesį yra nukreipusi daugiausiai mūsų tautiečiams.

Reikia dar pridėti, jog lietuvių tautodailės paroda First Personal Banke tęsis iki šio mėnesio pabaigos. Tad dar yra proga ją pamatyti.

E. Šulaitis

Lietuvos Vytų organizacijos veikėjas Vincas Samaška prie savo įrengtos tautodailės parodos First Personal Banke Čikagoje. E. Šulaitis nuotr.

Vasario 16-osios minėjimo Tėviškės parapijoje dainavo (iš kairės): Klaudija Sedaitytė-Gunn, Rita Stončienė, Diana Paulikaitytė su mergaitėmis dešinėje – Kristina Stončiute ir Indre Kasparaitytė-Hirt.

VASARIO 16-OJI TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

Tėviškės evangelikų-liuteronų parapijoje Čikagoje Vasario 16-osios minėjimas kiekvienais metais susijęs su šios parapijos tarybos narių įvedimu į jų pareigas, kaip jau buvo nustatyta šios parapijos steigimo metu. Prieš 49 metus per Vokietiją į Čikagą atvykę daugiausia iš Mažosios Lietuvos kilę evangelikų-liuteronų tikintieji lietuviai anais laikais nelabai skubėjo prisijungti prie Čikagoje jau daugelį metų veikiančios lietuvių evangelikų-liuteronų Zions parapijos, priklausančios Missouri sinodui. Jie norėjo likti savarankiški, nepriklausomi. Nors naujakurių gyvenimo pradžia nebuvo lengva, reikėjo skaitytis su kiekvienu centu, bet suipratusių dvasininkų – kun. Mertyno Preikšaičio ir kun. Anso Trakio bei nemažą skaičių bendraminčių dėka susitarta įkurti savo dvasiai artimą tėviškę, kurioje būtų puoselėjama iš tėvynės atsigaubta dvasinė tradicija gimtąja kalba. Aukų, pasišventimo ir daugelio praktinių palaidų darbo valandų dėka naujesiems parapijiečiams pasisekė su Dievo pagalba nugaleti visas kliūtis ir laikui bėgant saviški tarpe išvystyti gyvą dvasinę veiklą, prisidedant tuo prie lietuvių bendruomenės dvasinės kultūros kėlimo.

Pirm parapijai įsigijus nuosavus maldos namus prie Marquette Road, ji buvo prisiglaudusi prie slovakių evangelikų-liuteronų parapijos Bridgeporte. Mertynas Preikšaitis buvo giliai tikintis tautinės minties žmogus, nemažiau ir kun. Anas Trakis, kilęs iš senos lietuviško nusistatymo giminės Klaipėdos krašte. Juodviem kaip tik rūpėjo, kad naujai į Čikagą atvykstantys jų tautos žmonės ir toliau liktų ištikimi savo tautai. Po kiek laiko kun. Mertynui su tautiečiais su šeima išsikėlė nuolatiniams gyvenimui į Kaliforniją, kun. Ansu Trakiui teko vienam patiam vadovauti naujai įsikūrusiai parapijai. Jis savo užsimotai misijai turėjo didelę pagalbą – savo žmoną dr. Adelę Ivaškaite-Trakienę, kuri su atsidėjimu rėmė savo vyrą įvairiose parapijos reikaluose, kartu padedama visai parapijai, nusipelnydama visos parapijos pagarbą.

Kun. Ansu Trakiui po kurio laiko pastebėjus konfirmandų pamokų metu atsirandančius vaikų tarpe sunkumus su lietuvių kalba, jau 1958 m. jis pradeda mokyti juos ne vien tikybą, bet ir lietuvių kalbą. Mažvydo, Bretkūno ir Doneičio ainis Anas Trakis jau tada kalbėdavo, kad esą reikalinga mokyti vaikus lietuvių kalbos, kad jie galėtų sekti bažnyčioje pamaldų eigą ir, kartu su visais parapijiečiais, galėtų giedoti lietuviškas gies-

mes. Kaip tik tuo pačiu laiku panašiai galvojo ir A. Kašuba, nes ir jam rūpėjo lietuvių kalbos išsaugojimas. Jis, pasitaręs su bendraminčiais, kreipėsi į Tėviškės parapiją su prašymu, kad būtų leista pasinaudoti parapijos patalpomis numatytai šeštadieninei liutuanistikos mokyklai. Žinoma, tokiu užsimojimui entuziastingai pritarrė ne tik kun. Anas Trakis, parapijos tarybos pirmininkas Ermanas Simaitis, bet pabrėžtinai net ir tarybos vicepirmininkas Edmundas Schroederis. Pirmosios pamokoms užsiregistravo 60 vaikų. Pirmosios liutuanistikos mokyklos atidarymas įvyko 1959 m. spalio 17 d. Tėviškės parapijos pastogėje, dalyvaujant LB atstovui švietimo reikalams J. Ignatoniui, LB atstovui J. Jasačiui ir kun. Ansu Trakiui. Mokykla pavadinta Kristijono Donelaičio vardu, kad būtų prisimintas didysis lietuviško „Metų laikų“ epo kūrėjas. Nuo pat jos įsteigimo mokyklai vadovavo patyręs pedagogas Julius Širka, taip pat ir Ona Rasnikienė. Kiek vėliau mokinių skaičiai padaugėjo, šeštadieninė mokykla buvo perkelta į kaimynystėje esančios valstybinės mokyklos patalpas.

Vasario 16-osios ir kartu Tėviškės parapijos 49 metų veiklos sukakties minėjimai įvyko vasario 11-ąją iškilmingomis pamaldomis parapijos bažnyčioje. Liturgiją atliko išeivijos lietuvių evangelikų-liuteronų bažnyčios vyskupas, Tėviškės parapijos klebonas Hansas Dumpys, Šv. Rašto tai dienai skirtus skaitinius skaitė Ida Kasparaitienė, o bendrai giedamoms giesnėms vargonais pritarrė Arūnas Kaminskis. Pamokslą pasakė Čikagoje viešintis kun. Jonas Liorenčas, kuris šiaip dvasiškai aptarnauja Lietuvoje esančias Pagėgių, Juodkrantės ir Nidos parapijas bei dėsto evangelikų teologiją Klaipėdos universitete. Tėviškės parapijos choras iškilmingai buvo pasirinkęs atlikti ištrauką iš Jean Sibelius muzikinės poemos „Finlandia“ ir Juozo Stroliaus kūri-

Indrė Hirt sakė eilėraštį Lietuvos nepriklausomybės šventės proga.

nį „Parveski, Viešpatie“. Choru vadovavo Jūratė Lukminienė.

Kun. Jonas Liorenčas savo pamokslu pabrėžė Vasario 16-osios svarbumą kiekvienam lietuviui, nes „tai dalis mūsų tautos istorijos, mūsų tautos pasididžiavimo. Mes galime dabar išdidžiai sakyti: mes – tauta, valstybė, tėvynė Lietuva. Tą dieną nedidelis lopinėlis Rytinėje Europoje tapo valstybe, mes jau ne našlaičiai, mes laimėjome mūsų sąvąstį. Jauni žmonės šiandien keliauja, palieka tėvynę. Ar jie dar ja didžiuojasi? Viešpatie, Dievas klausia todėl kiekvieno iš mūsų: vaikai, daug keliavęs, vargęs, daug kentėjęs, ar tu dar didžiuojiesi savo tėviške? O kur ta tavo tėviškė, tavo namai, ar ten, kur tau geriau gyventi?“, – klausė pamokslininkas. Jis klausė ir seniai toli nuo Lietuvos gyvenančių, ar jie dar vis didžiuojasi ta tėvyne, kurią kartą paliko, ar jiems esą dar gera girdėti apie ten esančius žmones ir jų gyvenimo būdą? „Nors gal ne kartą nusivylėi savo tautiečiais, tyliai verkei, kai tautai pats lietuvis spjovė tau į širdį, nes tu pasitikėjai žmogumi. Tik vėliau tu supratai, kad ir jis tik žmogus, trapus, klystantis žmogus. Laimingas žmogus, kuris pasitiki Viešpatiu“. Kun. Jonas Liorenčas tvirtino savo pamokslu, kad ateis laikas, kada vėl bus gera gyventi toje tėvyneje, kai valdžioje esantys žmonės kurs ryšių ne tik sau, bet visiems tėvynėje gyvenantiems.

Kadangi tą pačią dieną buvo numatytas parapijos tarybos narių įvedimas į jų pareigas, pamokslininkas dar priminė klausytojams, kad nuo šių žmonių priklausys šios parapijos ateitis, nes į juos sudėtos visos parapijiečių viltys. Todėl jis patarė parapijiečiams, kad taikiai tarp savęs sugyvenant, pačios parapijos išrinktuosius žmones branginti ir juos mylėti dėl jų darbų. „O galiausiai – sakė jis, – kad Viešpatiu Dievu pasitikėdami melstume palaimos tėvynei, savo bažnyčiai, parapijai ir kad žaliuotume kaip anas medis, tiesiantis savo šaknis srovės link“.

Po pamokslų Tėviškės parapijos 2001-ųjų metų taryba, susidedanti iš Kasparo Vaisvilio – pirmininko, dr. Algimanto Kelerto – vicepirmininko, Algirdo Jonušaičio – sekretoriaus, Otto Schroederio – izdininko, Helmuto Liubero – ūkvedžio, Aldonos Buntinaitės – vyr. kasininkės ir Aleksandro Dimo, Jurgio Lampsacio ir Martyno Paupeiro – kasininkų, susirinko prie altoriaus įvedimui į jų pareigas. Tad ir šiais metais parapijiečiai vėl žvelgė į juos su pasididžiavimu ir dėkingumu už pasiryžimą nešti ir šiais metais visą atsakomybę ir rūpinimą bendru parapijos gyvenimu. Parapijos klebonas vysk. Hansas Dumpys, per-

skaitydamas išeivijos lietuvių evangelikų-liuteronų bažnyčios nuostatus, apibūdino, kokios užduotys laukia šios tarybos narių. Tarybos nariai, Dievo ir parapijiečių akivaizdoje prisiekė ištikimai vykdyti ir prižiūrėti jiems patikėtą šios nepriklausomos parapijos turta, nuosavybę.

Iškilmingosios pamaldos, įvykusios Vasario 16-osios ir Tėviškės parapijos 49-osios sukakties proga, užsibaigė bendrai sugiedota Lietuvos evangelikų-reformatų bažnyčios dvasininko Adomo Šerno sukurta giesme „O, Dieve, sergėk tėvų žemę, tegu jiniai žydės ir bus tvirta“.

Vasario 16-oji buvo dar paminėta ir parapijos saleje. Parapijos tarybos pirmininkui Kasparui Vaisvilai pakvietus Aldoną Buntinaitę vesti minėjimą, pradžioje buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, Jūratei Lukminienei pritariant pianinu. Po to vyko, be abejo, pirmasis 4 su puse metų amžiaus lietuviškais tautiniais rubeliais išspuotusios Indrės Rutos Hirt, Idos Kasparaitienės anukės, viešas gyvenime pasirodymas. Ji pirmą deklamuojant „Žiba, žiba žvaigždės“ eilėraštį ir po jo padainavo „Pūcia, pūcia vėjas, neša laivą, nuneš mane į Lietuvą“, iš klausytojų sulaukdamas atitinkamos padėkos. Gabrielė Aušraitė buvo pasirinkusi Vytės Nemunėlio „Mes visi tau, Lietuva“, o Gabrielė Dimaitė prisistatė parapijai skaitydama Aleksandro Radžiaus „Krikštą“. Jaunesniųjų moterų vienetas, susidedantis iš Klaudijos Sedaitytės-Gunn, Ritos Noreikaitės-Stončienės ir Dianos Polikaitės, pasirodė dainuodamas dainą „Kur Nemunėlis“, Jūratei Lukminienei pritariant pianinu.

Tėviškės parapijos garbės svečias kun. Jonas Liorenčas šia proga papasakojo savo asmeniškus kelionių po užsienį įspūdžius, ypač lietuvių tautininkų jausmus. „Žmogus niekada nesijauti taip esąs lietuviu, kaip kai visi aplink tave kalba užsieniečių kalba“, – sakė jis. Nors jo proseneliai, viena motutė gimusi net Collinsville, Illinois, kalbėjo tarp savęs vokiškai, bet apie du

mėnesius gyvendamas be šeimos ir draugų Danijoje, kur visi kalbėjo tik daniskai, „pirmu kartu pajutau, kaip svarbu būti lietuviu, eidamas vienas pats gatve, pradėjau su savimi kalbėti lietuviškai, staiga suvokdamas save esant lietuviu. Tai buvo be galo brangu ir stipru. Čia būdamas pamaciau (man buvo didelis dalykas), kaip amerikiečiai meldėsi inauguracijos dieną už savo prezidentą, už savo tėvynę ir už savo žmones, kai lietuviai keikia prezidentą, valdžią ir visą kitą. Bet gal kai jie išmoks melstis, – sakė jis, – tada ir gyvenimas bus geresnis“.

Kun. Jonas Liorenčas, jau išvakarėse aplankydamas parapijos draugijos moteris virtuvėje, padėjo joms ne tik skusti bulves, bet ir paruošti cepelinus kitos dienos vaišėms. Kitą dieną, vysk. Hansui Dumpiui sukalbėjus stalo maldą, visi vaišinosi cepeliniais ir gyre jų gamintojas.

Kad jie buvo tikrai gardsūs, tai buvo Idos Jonušaitienės ir Zelmos Noreikienės nuopelnas. O kur ir stalai buvo meniškai papuošti ir visa kita rūpestingai priuosta svečių priėmimui, reikia paminėti ir kitas darbuotojas – Anitą Lekšienę, Eleną Vieraitienę, Idą Pilmonienę, Aną Galinaitienę, Wandą Kasulienę, Martą Paulikaitienę, Editą Kuprešienę, Astridą Paupeienę, Idą Kasparaitienę ir Emą Umbrąziene, kurios taip pat buvo nemažai darbo valandų paaukojusios šio jaukaus pobūvio pasisekimui.

Valteris Bendikas

Renginiai

Muzikų šeimoms tęsia bendras muzikavimo tradicijas! Pianistė Gintė Čepinskaitė pasakoja, jog ji užaugo, besiklausydama dainininkės Aušros Stasiūnaitės ir jai akompanuojančio savo tėvo Ramūčio Čepinsko repeticijų. R. Čepinskas, dabar Lietuvos Muzikos akademijos Kauno fakulteto prorektorius, buvo ilgametis A. Stasiūnaitės koncertmeisteris nuo pat jos studijų laikų Lietuvos Muzikos akademijoje. Kartu koncertuodami jie išvažinėjo daug šalių ir tuometinių respublikų. 1975 m. Tbilisyje, kur A. Stasiūnaitė M. Glinkos konkurse laimėjo I vietą, į žymiajam konkursui Italijoje (1976-ųjų, vėl I Aušros vieta), R. Čepinskas abu kartus buvo apdovanotas diplomu už išskirtinai puikų akompanavimą. Dabar, matyt, šis muzikantas savo grojimo paslaptis perdavė dukrai Gintai, kuri šį sekmadienį, vasario 25 d., 3 val.p.p. akompanuos Aušrai Stasiūnaitę koncerte Jaunimo centre. Gintė, dabar Čikagos priemiestyje turinti privačią fortepijono studiją ir dėstanti St. Xavier universitete, koncerto metu ruošiasi atlikti ir keletą solo fortepijono kūrinių. Atvykę paklausti muzikalaus dueto – jums skambės ispanų, italų, lotynų Amerikos, lietuvių kompozitorių kūriniai. Bilietus galite įsigyti „Seklyčioje“, koncerto dieną – Jaunimo centro kasoje.

Kun. Jonas Liorenčas savo pamokslu pabrėžė Vasario 16-osios svarbą kiekvienam lietuviui.

mėnesius gyvendamas be šeimos ir draugų Danijoje, kur visi kalbėjo tik daniskai, „pirmu kartu pajutau, kaip svarbu būti lietuviu, eidamas vienas pats gatve, pradėjau su savimi kalbėti lietuviškai, staiga suvokdamas save esant lietuviu. Tai buvo be galo brangu ir stipru. Čia būdamas pamaciau (man buvo didelis dalykas), kaip amerikiečiai meldėsi inauguracijos dieną už savo prezidentą, už savo tėvynę ir už savo žmones, kai lietuviai keikia prezidentą, valdžią ir visą kitą. Bet gal kai jie išmoks melstis, – sakė jis, – tada ir gyvenimas bus geresnis“.

Kun. Jonas Liorenčas, jau išvakarėse aplankydamas parapijos draugijos moteris virtuvėje, padėjo joms ne tik skusti bulves, bet ir paruošti cepelinus kitos dienos vaišėms. Kitą dieną, vysk. Hansui Dumpiui sukalbėjus stalo maldą, visi vaišinosi cepeliniais ir gyre jų gamintojas. Kad jie buvo tikrai gardsūs, tai buvo Idos Jonušaitienės ir Zelmos Noreikienės nuopelnas. O kur ir stalai buvo meniškai papuošti ir visa kita rūpestingai priuosta svečių priėmimui, reikia paminėti ir kitas darbuotojas – Anitą Lekšienę, Eleną Vieraitienę, Idą Pilmonienę, Aną Galinaitienę, Wandą Kasulienę, Martą Paulikaitienę, Editą Kuprešienę, Astridą Paupeienę, Idą Kasparaitienę ir Emą Umbrąziene, kurios taip pat buvo nemažai darbo valandų paaukojusios šio jaukaus pobūvio pasisekimui.

Valteris Bendikas

2002 m. Lietuvoje vyksiančiuose prezidento rinkimuose konservatorių sutiko atstovauti Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas ir Seimo narys Andrius Kubilius. Tėvynės sąjungos rėmėjai Čikagoje ir Amerikos Lietuvių Taryba lietuvišką visuomenę kviečia atvykti į Lietuvių dailės muziejų PLC, Lemonte, kur vasario 25 d., sekmadienį, 2 val.p.p. A. Kubilius skaitys pranešimą apie dabartinę Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį.

I susitikimą su Andriumi Kubiliumi, Lietuvos Respublikos Seimo nariu, buvusiu LR ministru pirmininku, įvyksiančiu vasario 26 d., pirmadienį, 1 val.p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte, kviečiami Lietuvos konservatorių sąjungos rėmėjai, Lietuvos Krikščionių demokratų rėmėjai, ateitininkai, Lietuvių fronto bičiuliai.

Bridgeporto lietuviai nori barti! Visi kviečiami į Užgavėnių blynus, kurie bus kepti vasario 25 d., šį sekmadienį, 6 val.v. „Healthy Food“ lietuvių restorane, 3236 S. Halsted. Daugiau informacijos skambinant Grazinai tel. 312-328-2761 ir Neliai tel. 312-225-5225. Bus šokiai, žaidimai, dainos ir...blynai! Atsineškite atgaivos (gerimus). Atvykite, bus smagu. Laukiame svečių nuo 21 metų ir vyresnių.